

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
6116 ST. CLAIR AVENUE • P.O. BOX 03206 • CLEVELAND, OHIO 44103
Vol. LXVII Vasaris – February 4, 1982 Nr.5

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

REIKALAVIMAI REAGANUI

Šiuo metu visi mano geriau žiną

Vytautas Meškauskas

Laukiant prezidento kalbos, kurią aptariame Apžvalgoje, pritarimas jam tautoje pagal N. Y. TIMES ir CBS News apklausinėjimą buvo nukritęs iki 49% t. y. mažiau negu po vieno metų valdymo turėjo Carteris. Į klausimą ar prezidento ekonominė programa kraštui padėjo ar pakenkė, tik 32% manė, kad padėjo, o 51% manė, kad pakenkė, tačiau 60% vis dar tikisi, kad toji programa padės. Toji viltis ir asmeniškasis prezidento populiarumas t. y. jo asmenybės patrauklumas, nepaisant jo blogo pasirodymo spaudos konferencijose, kur paaiški, kad jis daug ko nežino, — leidžia tikėtis, kad jam dar gali pasisekti atstatyti savo prestižą.

Tuo tarpu jo populiarumui krintant daug kas net iš šalininkų stengiasi atsiritoti. Pvz. spauda ir TV labai išpūtė konservatorių nusivylimą. Girdi, Reaganas apsisitęs liberalais, neparemią konservatorių pasiūlymo į konstituciją įrašyti abortų draudimą, nepakankamai griežtai elgiasi su sovietais ir pan.

Iš tikro kiekvienas prezidentas anksčiau ar vėliau susiduria su realybe ir kraštui geriau, kad jis su ja skaitosi. Demokratijoje neįmanomos jokios reformos, jei, kaip Amerikos atveju, jom nepritaria nei vienai partijai nepriklausą rinkikai, sudarą daugumą. Už tat politiškai pavojinga net kalbėti apie Social Security reformas, nes 16% amerikiečių iš ten gauna pajamų, taip pat ir apie abortų draudimą, jei krašte kasmet jų padaroma 1,6 milijonas. Šiuo metu, sakoma, žmonėms daugiau rūpi bedarbė, negu kova su infliacija, kuri sumažėjo. Visa tai parodo, kaip sunku bet kokiam prezidentui išlaikyti tiek populiarumo, kad jis leistų pagalvoti apie savo kandidatūrą ateinantiems rinkimams.

★

Kol kas Reaganas daugiausiai pritarimo turėjo tik vienoje srityje — jo reikalavimams skirti daugiau

lėšų krašto apsaugos reikams buvo didelės daugumos pritariama. Antra vertus noras būtinai sumažinti valstybės išlaidas ir sumažinti karinę biudžeto dalį sukėlė abejonių administracijos kurso teisingumu šioje srityje. Nuomonės čia dalinasi tarp tų, kurie mano, kad geriausias būdas išvengti atominio karo yra konvencionalinės kariuomenės sustiprinimas. Tai tačiau lengviau pasiūlyti, kaip padaryti, jei JAV negalima ne tik įvesti karinės prievoles, bet net priversti jaunus vyrus registruotis rimto pavojaus atvejui. Reagano pritarimas, kad atominiai ginklai yra tik ginklai kaip kiti yra laikomas didžiausia psichologine klaida ko tik neprivedusia prie NATO surinkimo. Derybos dėl vidutinės distancijos atominių ginklų apribojimo eina toliau nepaisant įvykių Lenkijoje, nors administracija atsisakė savo ankstyvesnio sumanymo aptarti ir strateginių atominių ginklų klausimą per Haigo-Gromyko pasimatymą Ženevoje, nors pats pasimatymas nebuvo atšauktas.

Iki šiol buvo numatomas toks ginkluoto konflikto su sovietais scenarijus. Jie puola Vakarų Europą. Bandoma atsilaukyti konvencionaliniais ginklais, bet jei neįmanoma, panaudojami taktiniai atominiai ginklai. Jei sovietai sulaikomi, — gerai. Bet ką daryti tokiu atveju, jei jie patys pirmi panaudos atominius ginklus? Tada, sakoma, bus galima panaudoti ir kitus, strateginius atominius ginklus. Kaip nurodo N. Y. TIMES sausio 24 d. magazine paskelbtas karo istoriko Laurence W. Beilenson ir amerikiečių neutrono bombos tėvo, fiziko Samuel T. Cohen straipsnis tokiame scenarijui trūksta prielaidos, kad sovietai, žinodami, kad anksčiau ar vėliau amerikiečiai turės panaudoti atominius ginklus, nutars pirmi juos panaudoti, pvz. sunaikindami amerikiečių raketas išrikiuotas šiame

(Nukelta į 2 psl.)

Lietuvos gen. konsulas Anicetas Simutis Clevelando visuomenei š. m. sausio 31 d. Neringos tunto vyr. skaučių suruoštoje kultūrinėje popietėje pristato kun. dr. J. Prunskio redaguotą knygą "Lietuviai Sibire". J. Garlos nuotr.

Knyga, kuri kalba apie lietuvių tautos naikinimą Diplomato žvilgsnis į "Lietuviai Sibire"

AURELIJA BALASAITIENĖ

Jau praėjo virš 40 metų, kai mūsų tautos genocido pirmoji banga raudona kraujo srove užliejo mūsų istorijos lapus ir mūsų tautoje paliko neužgydomas žaizdas. Metų bėgyje, minėdami tragiškuosius birželio dienų įvykius, savotiškai nutolome nuo žiaurios realybės pajautimo, toliau eidami normalaus gyvenimo vėžėmis, užslopinę pirmuosius skausmo, prisiminimų ir pergyvenimų jausmus. O ką jau bekalbėti apie tuos, kurie tų tragiškų dienų neatmena ar gimė po daugelio metų, tiems tragiškiems įvykiams nutolus?

Kun. dr. Juozo Prunskio iniciatyva ir pastangų dėka pasirodė išpūdingai išleista knyga "Lietuviai Sibire". Tai stambus, skoningai išleistas, rūpestingai sureduktas leidinys, be kurio neturėtų likti nei viena lais-

vojo pasaulio lietuviška šeima.

Clevelando Neringos Skaučių Tunto vyresniųjų skaučių draugovė suruošė š. m. sausio mėn. 31 dieną Lietuvių Namuose to leidinio pristatymą. Su knyga mūsų visuomenę supažindinti atvyko Lietuvos gen. kons. Anicetas Simutis iš New Yorko. Nežiūrint buginančios pūgos ir sunkiai išvažiuojamų kelių, į Gintaro valgyklą pietų su garbinguoju svečiu, o vėliau ir į patį knygos pristatymą, susirinko gan gausus būrys Clevelando lietuvių. Pietų metu gen. konsulas Simutis, rengėjų prašomas, trumpai svečiams papasakojo apie konsulų darbą ir ypatingai Nepriklausomos Lietuvos konsulo padėtį ir veiklą. (Apie tai sekančiame numeryje).

Kultūrinę popietę trumpu

sveikinimo žodžiu pradėjo Vilija Nasvytytė. Charakteringas ištraukas iš knygos skaitė tautiniais drabužiais apsirengusi Virginija Juodišytė ir tamsiais drabužiais — Dalytė Miškinytė ir Ramunė Čapienė. Sieną virš podiumo buvo išpūdingai dekoruota stilizuotu žmogaus veido siluete, pro kurį tiesėsi juodos spygliuotos vielos. Dekoraciją paruošė meną studijuojanti Dalytė Miškinytė.

Gen. kons. Anicetas Simutis padėkojęs skautėms už kvietimą, prisipažino, kad knygos pristatymas tinkamas daugiau kultūrininkui, negu diplomatui. Tačiau šiuo atveju ir jam nėra sunku kalbėti apie "Lietuvius Sibire", nes tai yra dr. Prunskio paminklas mūsų tautos martirologijai ir genocidui įamžinti. Prelegentas apibūdino knygą kaip dokumentų ir okupantų inkriminuojančių faktų rinkinį, sudarantį puikią kaltinamąją medžiagą. Tokio fakto istorijoje nėra žinoma, kad masiniai ir sistematiniai būtų naikinami okupuoto krašto gyventojai. Vykdytos žmonių medžioklės ir areštai — tai iš anksto suplanuotas pasmerkimas ir sunaikinimas, panaikinant bet kokią teisinę procedūrą kaltinimui ar išteisinimui. O jei kam ir buvo pavykę sugrįžti iš kalėjimo į laisvę, tai tokių buvo bijoma, kaip užverbuotų NKVD

(Nukelta į 9 psl.)

Lietuvių Namų dir. Z. Dučmanas, gen. kons. A. Simutis, Tėvynės Garsų radijo vedėjas J. Stempuzis, V. Nasvytytė ir kun. G. Kijauskas, S. J. J. Garlos nuotr.

SAVAITINĖ POLITIKOS *Apžvalga*

Prezidentas pakeitė temą, bet opozicija nori kalbėti apie bedarbę.- Haigo susitikimas su Gromyko. - Jeruzelskio kalba.- Sovietų sunkumai.

Laukiant prezidento metinio pranešimo apie krašto būklę buvo spėjama, kad jis pasisakys už vartojimo mokesčio padidinimą alkoholiui, tabakui ir benzinui, tačiau ne ... alui. Reikalas pakelti mokesčius atrodo būtinas. Šiais mokesčiais metais laukiama 100 milijonų dolerių deficito. Jam padengti reikia skolintis iš tų pačių šaltinių, iš kurių skolinasi privatus ūkis. Pareikalavimo didėjimas kelia nuosimčius visiems, kas privatų ūkį sulaiko nuo ekspansijos. Jei vyriausybė nesiskolintų biudžetui padengti, kredito pasiūla būtų didesnė, kas vestų prie nuosimčių sumažinimo. Taip prezidentui patarė jo visi patarėjai, tačiau prezidentas jų nepaklausė, atrodo, sėkančiais metimais.

Pakelti mokesčius prieš artėjančius kongreso rinkimus

REIKALAVIMAI REAGANUI...

(Atkelta iš 1 psl.)

krašte ir nutaikintas į karinius taikinius Sovietija arba panaudos savo taktinius ginklus, tikėdami, kad amerikiečiai bijos panaudoti savo strateginius.

Turėdami tai galvoje autoriai siūlo nesistengti susilyginti su sovietais konvencionaliniuose ginkluose, bet sustiprinti savo atominę apsiginklavimą. Šiuo metu kiekvienam doleriui išleistam atominiui apsiginklavimui, — septyni skiriamieji konvencionaliniai ginklam, kurių aptarnavimas reikalauja žymiai daugiau žmonių negu atominis. Bet vienas sovietų rekrutas gauna per mėn. tik \$5.50, tuo tarpu amerikietis savanoris beveik šimtą kartų daugiau!

Vieną žodžiu sutinkant, kad tik atominių ginklų persvara sulaiko sovietus nuo veržimosi pirmyn, reikia jais ir toliau ginkluotis, išnaudojant tą technišką pažangą, kurią šis kraštas turi. Kartu reikia susirūpinti ir civilinių gyventojų apsauga, kad sumažinti galimus jų nuostolius, eiti prie priešraketinių raketų ištribulinimo ir pan. Visa tai kaštuos nepalyginti pigiau, negu pasiruošimas konvencionaliniais ginklais ginti Persijos įlanką ir pan. Reikia tikėtis, kad tai nebus šaukiantis tyruose balsas. Jį verčia rimtai apsvarstyti reikalas sumažinti karines išlaidas. Ir psichologinis tam momentas yra patogus. Šiuo metu iš sovietų mažai kas tikisi ką nors gero.

būtų nepopuliaru, o ir taip surinktom papildomom sumom galėtų padengti tik labai mažą deficito dalį. Be to, reikia skaitytis su galimybe, kad kongresas savo iniciatyva pakels tuos mokesčius. Tuo atveju prezidentui bus nesunku nusikratyti atsakomybės. Dėl viso to prezidentas apsisprendė siūlyti dar kiek ... kantrybės. Jo programa sumažinti mokesčius ir išlaidas esanti žingsniai tinkama kryptimi, tik reikia laiko, kad jie pradėtų atkurti ūkį, kas savaime išspręstų ir deficito problemą. Vienas milijonas bedarbių valstybės išdui atseina 25 milijonus dolerių, atpuolančiais mokesčiais ir reikiama mokėti pašalpa. 4 mil. mažiau bedarbių automatiškai išspręstų deficito problemą.

Kartu - lyg nuduodamas, kad ūkiniam atkurtumui reikia tik kantrybės, o ne ko kito - prezidentas Reaganas savo kalboje siūlė eiti prie visos eilės programų (viso labo apie 40), kurios dabar yra administruojamos federalinės administracijos, pervedimo atskirom valstijom, pervedant joms ir kai kuriuos mokesčių šaltinius. Atskiros valstijos galėsiančios jas geriau administruoti, išvengti dabar dažnai pasitaikančio poreikvojimo.

Zinoma, tokio pasiūlymo kritikai gali lengvai atsikirsti, kad tokia decentralizuota sistema gali būti atskirose valstijose nevienoda ir tuo pačiu neteisinga. Čia pat reikia atsiminti, kad net prezidentas nesūlo viską tuoju pat padaryti, bet eiti prie to palaipsniui.

Sprendžiant iš tą patį vakarą paskelbtų opozicijos politikų pareiškimų, temos pakeitimas neprivertė jų atsisakyti nuo jiems patrauklaus arkliuko: siekdami daugumos kongrese ateinančiuose rinkimuose jie išeina su kaltinimu, jog Reaganas ir jo administracija yra neįėjusi mažiau pasiturinčių sluoksnių ir ypač bedarbių likimui, kad administracija norinti laimėti kovą su infliacija neturtėlių sąskaiton, turtingųjų sluoksnį tik dar daugiau praturtindama savo mokesčių reformomis. Tokių vis dažniau girdimų kaltinimų akivaizdoje prezidentas, atrodo,

apsisprendė laukti ūkinio pagyvėjimo, kuris vienu ypu galėtų padėti jam išspręsti visas ūkines problemas.

Nors Haigo-Gromyko susitikimas Zenevoje šiame krašte buvo susilaukęs nemažos kritikos - kaip galima kalbėtis su sovietais Lenkijos įvykių akivaizdoje! - abu užsienio reikalų ministrai (tik vertėjų lydimi) kartu praleido 8 valandas. Apie ką jie kalbėjo? Gromyko po susitikimo pareiškė, kad jis išpėjo Ameriką nesikišti į lenkų vidaus reikalus, o Haigas sakė, kad pasimatymą aptemdė Lenkijos šešėlis. Ir kaip buvo iš tikro - sužinosime tik ilgainiui.

Tuo tarpu pirmą Lenkijos valdovo gen. Jaruzelskio kalbą seimui N.Y. Times pavadinu skirta ne savo tautai, bet ... užsienio bankininkams. Mat jis teigė, kad karo stovis padėjo normaliam pramonės, prekybos ir transporto funkcionavimui. Tai esą galima išskaityti iš lapkričio ir sausio mėn. dirbančių skaičiaus palyginimo. Bet kokie tie skaičiai - generolas nepasakė. Gir di, tie skaičiai bus patiekti užsienio kreditoriams, jei jie paprašys ... Tai, tarp kitko, įrodo, kad Jaruzelskis yra reikalingas Vakarų pagalbos. Jos siekdamas jis net pažadėjęs nuimti karo stovį, jei lenkai elgsis drausmingai, leisti Raudonajam Kryžiui patikrinti suimtųjų sveikatos stovį, kalbėtis su reorganizuojamom unijom ir Katalikų Bažnyčia.

Kaip jau anksčiau pastebėjome, didelės sovietų aukso pasiūlos neleido ne tik pakilti jo kainai, bet gi dar net ją nuimė. Sovietams užsienio valiutą, į kurią jie keičia savo auksą, reikalinga ne tik Lenkijai virš vandens išlaikyti, bet ir jų pačių reikalams. Jiems trūksta ne tik javų, bet ir cukraus. 1981 metų pradžioje sovietai užsienio bankuose turėjo netoli 8 milijonų dolerių vertės indėlių. Metų pabaigoje jie sumažėjo iki 3 milijonų. 1980 metais jų prekyba su nekomunistiniu užsieniu davė jiems 217 milijonus pertekliaus, bet 1981 m. dėl padidėjusio mais-

■ Iš kitos pusės

Artūras Hermann AKIRAČIUOSE aptardamas keturias vokiečių kalba publikacijas apie mūsų nepriklausomybės periodą sustoja ir prie Manfred Helmann'o, kurį laiko geriausiu Lietuvos istorijos žinovu vokiečių istorikų tarpe, studijos apie gruodžio 17 d. perversmą. (Der Staatsreich von 1926 in Litauen. Verlauf und Hintergrund). Tas autorius apgailestauja, kad lietuvių istorikai emigracijoje dėl šio laikotarpio yra labai atsargūs, o Lietuvoje turi prisilaikyti marksistinio istorijos požiūrio.

Prie tokio apgailestavimo reikia prisidėti. Tiesa, apie perversmą yra nemažai prašyta, iš ko galima suvokti jo priežastis, bet neatsimenu, kad būčiau kur skaitęs, kaip ir kieno tas perversmas buvo suplanuotas. Žodžiu pasiilgstu jo techniškių detalių, kurias dabar, daugumai dalyvių išmirus, beveik nebeįmanoma surinkti.

Prof. Hellman naudojosi vokiečių diplomatiniais archyvais, jų tarpe buv. Vokietijos pasiuntinio Kaune Moratho pranešimais. Tas priėjęs išvados:

"... perversmas (apie kurį jau seniai plito gandai — vm) gali būti praveistas tik tautininkų, nes jie turi geriausius politikus Voldemarą ir Smetoną, ir kad tautininkai ieškos paramos pas krikščionis demokratų. Bet iš pokalbių su Voldemaru ir Smetona jam paaiškėjo, kad perversmą organizavo ar pravedė karininkai, kad patys tautininkų politikai, geriausiu atveju, buvo tik nepilnai informuoti. Šią prielaidą Morath paryškina šiuo epizodu: Sovietų ... pasiuntinys Aleksandrovski paprašė Moratho pas Smetoną užtarti mirčiai pasmerktus komunistus ... Pakalbėję su Smetona dalyvavo ir Voldemaras. Smetona apgailestavo nieko negalįs padėti, nes Aleksandrovski šiuo reikalu su juo ir Voldemaru kalbėjo telefonu. O kadangi jų telefonai yra kontroliuojami kariuomenės, tai jie dabar jokių būdu negalį amnestuoti komunistų, nes kariuomenė juos dėl nuolankumo Sovietų Sąjungai, jei nenusodintų, tai jie ... prarastų kariuomenės vadų pasitikėjimą ... Perversmas buvęs planuotas ir praveistas Teodoro Daukanto."

Tas paskutinis teigimas neatrodo labai tikslus. Perversmą planavo jaunesni, daugiausia aviacijos, karininkai. Iš kitos pusės žiūrint, gal Voldemarui rūpėjo nuduoti Morathui, kad jis čia niekuo nedėtas, nes nežinojo kaip toliau eisis, juk šiaip ar taip perversmas buvo neteisėtas.

Morathas, kuris Lietuvai neturėjo simpatijų, tam turėjo ir asmeninių priežasčių. Kaune buvo kalbama, kad po perversmo paskirtas vidaus reikalų ministru pulk. M. didelį dėmesį kreipė poniai Morathienei, kurią atsimeinu kaip labai gražią. Dėl to Morathas skundėsi užs. reik. min. departamento direktoriui A., kuris irgi turėjo gražią žmoną. Tas Vokietijos pasiuntinį paguodęs: pulk. M. kimbas ir prie jo žmonos! Nenuostabu, kad Morathui Lietuva buvo "suiręs kraštas — Verlottertes Land". vm

to importo perteklius pasikeitė į 3 milijonų dolerių deficitą.

Antradienį buvo išrinktas naujas Suomijos prezidentas Mauno Koivisto, 58 m. socialdemokratas. Jis pakeis sunkiai susirgusį 82 m. ūkininkų partijos politiką Urho Kekkonen, prezidentavusį nuo 1956 metų. Suomijos rinkimus komplikuoja faktas, kad prezidentas turi turėti ne tik savo tautos, bet ir sovietų pasitikėjimą. Iki šiol Maskva nemėgo Suomijos socialdemokratų, prezidento

poste ji mieliau norėjo matyti kokią buržuazijos atstovą. Turėdama pakankamai rūpesčių kituose frontuose, Maskva ši kartą sutiko ir su socialdemokratu. Pravda net pasidžiaugė, kad tautos nuotaikos pakrypo kairėn.

OPPORTUNITY FOR PHYSICAL THERAPIST & ASSISTANT

Lake Worth, Fla. immediate openings within our expanding rehabilitation agency. Variety of patients. Excellent benefits, continuing education & highly competitive salaries commensurate with experience. Fla. licensure or eligibility. Call collect 1-305-586-2525, Mrs. GOODMAN. (1-7)

Viešėdami Chicagoje aplankykite **PARAMA** MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ —

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAŽEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRASTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: VYTAUTAS GEDGAUDAS

PUBLICATION NUMBER (USPS—157580)

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly by American Lithuanian Press Radio Ass'n. VILTIS Inc. Subscription per year \$17.00. Single copy 35 cents.

Prenumerata metams \$17.00, pusei metų \$9.00 • Atskiro numerio kaina 35 centai • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Nespausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIAI,

Vasario šešioliktoji nepriklausomos Lietuvos atstatymo šventė, kiekvienam lietuviui yra vilties, tvirto pasiryžimo ir didžiosios aukos liudijimas. Ta diena, pareigojanti mus visus prisiminti tuos, kurie Lietuvos atstatymą paskelbė Pasauliui, kurie dėjo pirmuosius valstybinio atkūrimo pagrindus. Tai drauge diena pareikšti pagarbą tiems, kurie atidavė didžiausią auką, savo krauju pašvęsdami Tautos laisvę ir tuo būdu Vasario 16 — aktą pavertę tikrove.

Jau daugiau, kaip 40 metų Lietuva, nešdama sunkų okupacijos jungą, negali viešai minėti šios Tautos istorinės dienos. Tačiau, nepaisant žiauriausių okupantų kėslių, apgaule, jėga ir smurtu, pavergtos lietuvių Tautos dvasia nepalūžusi, o jos tikėjimas į laisvą rytojų tebėra gyvas.

Mūsų broliams ir sesėms okupuotoje Lietuvoje netrūksta nei galios, nei ryžto kovoti ir aukotis dėl savo tautos ir pagrindinių žmogaus teisių. Laisvojo pasaulio lietuviai didžiuojasi tuo žavinčiu savo tautos atsparumu, o pasididžiavimą lydi parama Lietuvos išlaisvinimo pastangoms.

Vasario 16-tos proga Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas ir Tautos Fondas prašo, kviečia ir ragina visus lietuvius laisvajame pasaulyje dar stipriau remti ir plėsti veiklą Lietuvos laisvinimo kovoje.

Dėkodami už paramą veiksnių darbams, o ypačiai už aukas Tautos Fondui, kuris finansuoja VLIKo veiklą ir kaupia lėšas Lietuvos Laisvės Išde — laisvai nepriklausomai Lietuvai, VLIKas pakartotinai jungia ir savo nuširdų prašymą visiems laisvėje gyvenantiems lietuviams: visada su nepalaužiamu ryžtu ir tikra viltimi siekti didžiojo tikslo — laisvės ir nepriklausomybės Lietuvai.

Dr. Kazys Bobelis

VLIKo Valdybos pirmininkas

Juozas Giedraitis

Tautos Fondo Valdybos
pirmininkas

1982 m. sausio 21 d.

NEPRIKLAUSOMYBĖS
ŠVENTĖ IR MŪSŲ
PAREIGOSMieji broliai ir sesės
lietuviai,

Lietuvos Nepriklausomybės šventės proga sveikiname visus lietuvius šiame laisvės krašte ir linkime, kad nepriklausomybės metų dvasia visuomet bujotų Jūsų širdyse ir mintyse. Jei mes visi drauge palaikysime gyvą laisvos Lietuvos ugnelę, tada Lietuva tikrai vėl kelsis laisvam ir nepriklausomam gyvenimui.

Mūsų pavergti broliai ir sesės, net savo gyvybes rizikuodami ir jas aukodami, narsiai kovoja už tikėjimą ir tautos laisvę. Mes linkime jiems ištvermės ir ryžto. Bet to nepakanka, mes, gyvendami laisvėje, privalome visais galimais būdais, kas savo darbu, kas pinigine auka, prisidėti prie Lietuvos laisvinimo pastangų.

JAV Lietuvių Bendruo-

menė: nuolatos beldžiasi į Baltųjų Rūmų JAV kongreso, Jungtinių Tautų, Valsybės departamento ir kitų įstaigų duris; leidžia informacines — mokslines knygas svetimomis kalbomis, kuriose skelbia laisvajam pasauliui apie rusų daromas skriaudas mūsų tautai ir apie ten gyvenančių brolių ir sesių žmogaus teisių laužymą; rūpinasi Lietuvos Atstovybės išlaikymu, remontu ir tęstinumu; jungia mūsų jaunimą į kovotojų už Lietuvos laisvę gretas, kad būtų kas ir toliau rūpintis bei kovoti prieš mūsų krašto pavergimą; moko lietuvius vaikučius lituanistinėse mokyklose, kad jie pažintų Lietuvos istoriją, geografiją ir mokėtų lietuviškai kalbėti, rašyti bei pamiltų savo tėvų kraštą. Visų JAV LB darbų šiame trumpame atsišaukime neįmanoma suminėti.

Daug asmenų dirba ir au-

koja savo laisvalaikius JAV

(2)

Automobilių pramonė mėgsta rekordus. Jų bendrovės didžiavosi savo galia, jų kainos ir darbininkų atlyginimai yra aukščiausi, jų pardavimas pasiekė vieną iš žymiausių lygių ir pagaliau dar viena staigmena — unijos prezidentas sutiko derėtis dėl žemesnių atlyginimų su General Motors bendrove. Žinoma, gal šis kelias yra vienintelis būdas išgelbėti vietinę pramonę ir sulaukyti vis auganti importą, kuris jau siekia 27%.

Kieno kaltė, kad automobilių kokybė yra abejotinos vertės, ir faktas, kad bendrovės yra dosnios darbininkams vartotojų sąskaiton, o darbininkai gaudami virš \$20,00 į valandą, nemato realybės, kad jie patys save stumia į bedarbių eiles, parodys netolima ateitis, būti ar nebūti.

Jei logika ir praktiško gyvenimo galvosena bus priimta abiejų pusių, darbininkų ir bendrovių, automobilių pardavimas 1982 metais pagyvės, vietinės gamybos bus nupirktas 6.7 mil., arba pusė milijono daugiau negu 1981 m. Importas nerodo didelių pasikeitimų.

Investavimai į gamybos priemonės stipriau pasireikš antroje metų pusėje, kai apyvartos perspektyvos pagerės ir žemi prekių inventorai reikės papildyti. Liepos mėnesyje mokesčių sumažinimas duos daugiau perkamosios galios vartojams, kurie turėtų padidinti pareikalavimą kas iššaukus didesnę prekių kamybą.

Korporacijų pelnas prastai pirmame ketvirtyje, kuklus antrame ketvirtyje, jau geresnis paskutinių šešių mėnesių bėgyje. Padidėjusios krašto apsaugos išlaidos teigiamai veiks ekonomiką ir tikėjime, kad nepersoks numatyto deficito ribos.

Akcijų kainos, peršokusios 1000 taškų lygį (Dow Jones vidurkis) laike 1981 m., metus užbaigė su 875

Lietuvių Bendruomenei, kadangi jos darbai platus ir neriboti: politinė, kultūrinė, socialinė, švietimo, religinė ir kt. veikla. Nepriklausomybės šventės proga kviečiame Jus visus, vadovaujantis laisvo apsisprendimo valia, paremti mūsų konkrečius darbus pinigine auka ir dėkojame Jums už paramą praėjusioje.

Vardan tos Lietuvos vienybė težydi!

Vytautas Kutkus
JAV LB Krašto Valdybos
Pirmininkas

1982 m. sausio mėn. 26 d.

JAV ekonominė padėtis

JONAS KAZLAUSKAS

taškais. Šiuo metu yra dar žemesnės.

J. Granville, kurio patarimas parduoti akcijas praėjusių metų sausio mėnesyje numušė biržą sekančią dieną 23 taškais, pranašauja, kad laike šių metų akcijos kris iki 550-650 lygio. "My continuing advice is either to avoid the market or bet on the downside by going short", teigia J. Granville, baigdamas savo samprotavimus sekančiu sakiniu: "If you cannot bring yourself

to go short, keep your funds in the money markets until a buy signal is recorded late in 1982 at considerably lower levels."

Yale Hirsh savo mėnesiniame laikraštyje **Smart Money** yra priešingos nuomonės, optimistas. Jo nuomone Dow Jones vidurkis pasieks 1110 taškų lygį 1982 m. gruodžio mėn. Jis yra gana specifinis kodėl kainos pakils ir išvardina bendroves, kurių akcijos yra pelningiausios.

	KAINA 1982 M. SAUSIO SAUSIO MĖN. 20 D.	1982 M. GRUODZIO	1983 M. GRUODZIO
Sears & Roebuck co.	\$16 ³ / ₄	\$27.00	\$36.00
Inco	13 ¹ / ₂	21.00	29.00
Goodyear	19.0	28.00	34.00
Du Pont	35 ³ / ₈	54.00	61.00

S. Wineberg (Shearson / American Express firmos atstovas) laikosi daugiau vidurio linijos tarp J. Granville ir Y. Hirsh.

Jo galvoje, šiuo metu esame laukimo ir stebėjimo stadijoje, kol pirmieji ženklai akcijų judėjime pasirodys — laike 4 ar 5 mėnesių. Akcijos bus geresnis investavimo objektas šiais metais, negu nekilnojamas turtas ar brangieji metalai, kurių kainos yra kritusios, o ateitis nežada saulėtų dienų.

Akcijos vegetuos pirmoje metų pusėje, antroji bus geresnė, ypatingai paskutiniai trys mėnesiai.

Prezidentas jau gauna kritikos, kai kurie jau išpranašavo jo liūdną ateitį, bet yra faktas, kad dar niekas konkretno pasiūlymo nėra priėjęs, nėra jokios rimtos organizuotos politinės ar intelektualinės opozicijos, — jis yra tautos vadas su tvirtu pasiryžimu ir valia pasiekti teigiamų rezultatų.

Prileidžiant, kad dabartinė ūkinė krizė ir trumpas laikas neprivers R. Reagano atsisakyti savo programos. Svarbiųjų punktų prieš pra-

dedant realizuoti posityviems daviniam, šie metai bus geresni, negu 1980 ir 1981 m.

Pergyvenę sunkumus ir naujos sistemos pirmuosius žingsnius ir jų nepasisekimus padėsime tvirtesnius pagrindus atečiai.

NEW YORK

• Vasario 16 dieną, New York Times radijo stotys ir šiais metais skiria vieną valandą lietuviškai muzikai. Ji bus transliuojama po 11 val. žinių ligi 12 val. "In The Listening Room" programos rėmuose, kuriai vadovauja programų direktorius Robert Sherman. Tai šešti metai, kad Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo šventės dieną New Yorko apylinkės klasinės muzikos klausytojai girdės lietuvių kompozitorių kūrinius bei lietuviškas laudies dainas atliekamas lietuvių menininkų. Kaip ir anksčiau programos medžiagą parengia ir muziką atrenka dr. Jonas P. Lenkaitis.

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

TAUPYKITE DABAR

Pas mus. Ne visi tarnautojai yra lietuviai, bet kiekvienam skyriuje galima susikalbėti lietuviškai.

St. Anthony
Savings & Loan Association

1447 South 49th Court • Cicero Illinois 60650

10 South 660 Route 83 (At 92nd St.).

Willowbrook, Ill. 60521

Phones: Chicago: (312) 242-4395

Cicero: (312) 656-6330

Willowbrook: (312) 789-0777

ESLIC

Joseph F. Gribauskas
Executive-SecretaryDennis N. Gribauskas
Senior Vice-President/
Willowbrook Manager

Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri. 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

SOVIETAI IR VOKIEČIAI (5)

Vokietijai besitvarkant

Po truputį nugalėta Vokietija išbrido iš pokario chaoso. Gyvenimas pradėjo eiti daugiau ar mažiau normalia vaga. Tiesa, vargas buvo dar didelis o Vokietijos kompartija, nepaisant visų nevykusių sukilimų bandymų, dar tebuvo legali ir didelė organizacija. 1924 metais gegužės 3 d., du Wuertenburgio detektyvai atvyko į Berlyną perimti suimtą vokiečių komunistą Johannes Bozenhardt, kuris buvo kaltinamas valstybės išdavimu. Pavėlavę į pirmą traukinį policininkai, kartu su savo kaliniu, nutarė eiti kur nors užkasti. Kalinys sakėsi žinąs gerą restoraną ir visi, pasišaukę taksi, ten nuvažiavo: 14 Lindenstrasse. Tik įėję į restoraną vokiečiai apsižiūrėjo, kad jie iš tikro yra sovietų prekybinės misijos patalpose. Čia jų kalinys Bozenhardt pradėjo šaukti esąs suimtas vokiečių komunistas ir reikalingas pagalbos. Iš kažkur atsiradę 5 vyrai čiupo detektyvus, o kalinys pabėgo.

Kai detektyvai apie tai pranešė vokiečių politinei policijai, jos viršininkas Weiss, neatsiklausęs užsienio reikalų ministerijos, pasiuntė du šimtus savo valdininkų, kurie nerado pabėgusio kalinio, bet padarė nuodugnią krata ir pasiėmė daug sovietus kompromituojančių dokumentų.

Sovietų pasiuntinys Krestinsky įteikė protesto notą. Bet tuo laiku buvęs užs. reikalų ministris Stresemann ją atmetė. Sovietų prekybinė misija neturinti diplomatinio

imuniteto, tik jos viršininkas su 7 pareigūnais asmeniškai. Stresmannas, kuris siekė geresnių santykių su Vakarų santarvininkais, paskelbė, kad prekybos delegacija buvo sovietų konspiracijos prieš Vokietiją centras.

Maskvoje Čičerinas pareiškė pasiuntiniui von Brockdorff kad tai reiškia visišką vokiečių politikos pasikeitimą ir atšaukė Krestinskį pasitarimui į Maskvą. D-to direktorius von Maltzan siekė geres santykius kaip nors atstatyti. Jis aiškino, kad kaltė iš dalies priklausė vokiečių policijai, iš dalies sovietų delegacijai. Policijos v-kas Weiss buvo suspenduotas, o rasti misijoje dokumentai nebuvo paskelbti, kas tarp kitko buvo mažą pagūdą Čičerinui. Jei jį juos paskelbsite - grąšino jis - mes paskelbsime apie slapta vokiečių ir sovietų armijų bendradarbiavimą. Von Brockdorff grąšino atsistatydinti, kas nepatiko nei Stresmannui, nei Čičerinui. Ir kai paskutinis 1924 m. liepos 14 d. atvyko į Berlyną pasitarti su vidurių ligų specialistais, tuo pačiu laiku atsirades Berlyne konsultacijai su savo viršininkais von Brockdorff su sovietais sutarė, kad dalis prekybos misijos patstatų bus paskelbti neliečiami. Kokia dalis? Vokietis siūlė 25, bet sovietas reikalavo 60% ir savo pasiekė. Abu kraštai vėl pradėjo normalius santykius.

Kliūčių jiems ir toliau netrūko. Spalio mėn. Vokietijos politinė policija suėmė vokiečių

komunistą, vardu Hellmuth. Jo vardas buvo vokiškas, bet tai ir buvo viskas, ką jis turėjo vokiško. Tikroji pavardė buvo Peter A. Skoblensky, generolo laipsnio sovietų OGPU pareigūnas, turįs uždavinį suorganizuoti specialų politinį aparatą "OO", kuris turėjo praveisti eilę atentatų prieš vokiečių aukštus pareigūnus, jų tarpe ir Hindenburgą, Ludendorffą ir von Secktą. Skoblenski ir jo bendrus Vokietijos vyriausybės nutarė patraukti teisman.

Sovietai neatsiliko. Jie tuoju pat suėmė tris vokiečių studentus, kurie norėjo keliauti po sovietinę Aziją - iš dalies, kad aprašytų savo išpūdžius Berliner Tageblatt dienraščiui iš dalies, kad parinktų informaciją apie Sibiro vienai vokiečių mašinų gamybos firmai. Kad gauti lengviau vizas, jie buvo įstoje į vokiečių kompartiją. Pakeliui iš Rygos į Maskvą jie atsistiktinai susitiko su Vokietijos pasiuntinybės Maskvoje patarėju, mums jau žinomą Gustav Hilgeriu, kuris jiems davė savo vizitinę kortelę, jei jiems reiktų kokios pagalbos.

Čičerinas painformavo von Brockdorffą, kad suimti studentai prisipažino atvykę nužudyti Staliną, Trockį, Zinovievą ir Deržinskį. 1925 m. vasario 10 d., Leipcige, Valstybės Saugumo Tribunole prasiėdė Skoblensko ir jo bendrų byla. Balandžio 22 d. teismas pasmerkė Skoblenski ir du kitus kaltinamus mirti, 13 kitų - įvairiomis kalėjimo bausmėmis, o tris išteisino.

Tų pačių metų birželio mėn sovietų Aukš. Teismas svarstė suimtų vokiečių studentų bylą. Vienas jų prisipažino esąs atsiųstas vokiečių fašistinių organizacijų su žinia pasiuntinybės patarėjo Hilgerio. Maža to, gruodžio mėn. buvo suimti Vokietijos konsulai Baku, Poti ir Batume. Viso labo sovietų kalėjimuose jau buvo 44 vokiečiai, jų tarpe ir inžinierius Scholl, kuris dirbo vokiečių pastatyme Junkerso lėktuvų fabrike Rusijoje. Per jo teismą eventualiai galėtų paaiškėti visas slaptas vokiečių-sovietų karinis bendradarbiavimas. Tai įvyktų tuo metu, kai turėjo būti svarstomas Vokietijos įsileidimas į Tautų Sąjungą. Paaiškėtų, kad Vokietija, kuri aiškinosi neturinti nė cento reparacijoms mokėti, investavo 75 milijonus aukso markių į karinę pramonę Sovietijoje.

Ar galima po to stebėtis, kad prezidentas Hindenburgas dovanojo mirties bausmę Skoblenskiui ir jį - su kitu aukštu Kominterno pareigūnu, tūlu Maslovu ir dar keliais sovietų piliečiais - vokiečiai iškeitė į Sovietijoje suimtus 44 vokiečius. Tas pasikeitimas įvyko Brest-Litovske 1926 m. spalio mėnesį.

(Bus daugiau)

HOUSE KEEPER COOK FOR MIDDLE AGED COUPLE. PERMANENT JOB FOR THE RIGHT PERSON. LIVE IN OR OUT IN THE WINTER. STAY AT THE SHORE WITH US IN THE SUMMER. SALARY, VACATION AND PENSION DEPEND ON EXP. REFERENCES AND PERFORMANCE. PHONE 215-664-0724 AFTER 8:30 P.M. WEEKDAYS AND BEFORE 9 A.M. WEEKENDS. (3-5)

NAUJOJI VILTIS

POLITIKOS IR KULTūros ŽURNALAS

Nr. 14
1981

NAUJOJI VILTIS, politikos ir kultūros žurnalas, Nr. 14, 1981 m. 160 psl. Kaina 5 dol. Leidžia L.S.T. Korp! Neo-Lithuania ir Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga. Redaguoja Redakcinė kolegija: Aleksas Laikūnas, dr. Br. Nemickas, Mečys Valiukėnas. Redakcijos adresas: 935 Beverly Rd., Cleveland Hts., Ohio 44121. Administruoja Bronius Kasakaitis, 7150 So. Spaulding Ave., Chicago, Ill. 60629. Skyrių vinjetės dail. K. Veselkos. Spaudė Viltis, Cleveland, Ohio.

Šis žurnalo numeris minėtinas turinio įvairumu. Po A. Laikūno įžanginio seka Broniaus Nemicko studija apie Muencheno diktauto ir Molotovo-Ribbentropo slaptųjų protokolų analogiją. Toliau Vytautas Alantasis aptaria senąjį lietuvių tikėjimą kaip pylimą prieš slavus. Juozas Jakštas nagrinėja Lietuvos istorijos klastojimą okupuotoje Lietuvoje. Diskusijose apie srovinį grupavimąsi išeivijoje pasisako: Vaclovas Mažeika, Kazys Šidlauskas, Vladas Šoliūnas, Vytautas Vaitiekūnas ir Vytautas Kutkus, Artinantis šimtmečio sukakčiai, Petras Jonikas rašo apie "Aušrą" ir mūsų kalbą.

Prisimindami sukaitykus, Antanas Diržys mini Vyskupą dr. Antaną Deksnį ir Alfonsas Koncė žurn. Aleksandrą Merkelį.

Literatūrinėje dalyje Jurgis Gliuda dėsto G. Flauberto ir V. Mykolaičio — J. Grušo sukurto charakterių palyginimą. Malonus deimaniukas Jurgio Jankaus pirmą kartą skelbiama novelė "Senių Kūčios". Įsidėmėtina Rapolo A. Daukšos apybraiža "Kai Juodvarnis kalbą".

Saulius Šimoliūnas aptaria užsienio lietuvių moralines ir praktiškas versmes, bandydamas išjudinti jaunimą tautiniam darbui.

Jonas Litas recenzuoja knygą apie lietuves moteris.

Birusių pagerbime Mečys Valiukėnas prisimena Aleksą Siliūną, K. Bačauskas — senosios ateivių kartos inž. Kazimierą Pusniką.

Politiniuose komentaruose įsidėmėtinas Vytauto Meškausko str. "Kas pakito per 40 metų".

Apžvalginuose skyriuose aptariami žymesnieji praėjusių metų įvykiai ir spaudos aktualijos.

Žurnalas gaunamas kreipiantis į administratorių Br. Kasakaitį arba Dirvoje. Prenumeratoriai, kurie yra pakeitę savo adresus, bet pasikeitimo nepranešę administracijai, turėtų administracijai nurodyti, kuriuo adresu žurnalas jiems suntinėtinas.

• ZVAIGŽDYNŲ SONATOS. Lietuvių poetų išeivijoje eilėraščiai apie M. K. Čiurlionį. Sudarė ir redagavo Alfonsas Tyruolis. Išleido su Lietuvių Fondo parama Ateities leidykla. Iliustratuo M. K. Čiurlionio grafikos darbais. Kietais viršeliais 102 psl. kaina 9 dol. Galima užsisakyti Ateities leidykloje: 16349 Addison, Southfield, Mich. 48075 arba įsigyti pas knygų platintojus.

MACHINIST FIRST CLASS

Well established, rapidly expanding metal manufacturing firm in Rockland County requires machinist familiar with all tool room equipment and able to work from prints and sketches with O.D. Grinder experience. Day shift (7:30 am to 4 pm) Night shift (4:30 pm to 1 am). Liberal benefit program paid for by company. 13 paid holidays. GRANT HARDWARE CO. A Div. of Grant Industries Inc. High St. West Nyack, N.Y. 914-358-4400. EOE.

TOOL and DIE MAKER 1st Class

Rapidly expanding metal manufacturer requires tool and die maker experienced in all phases. Night shift (4:30 PM - 1 AM)/day shift (7:30 AM - 4 PM). Liberal benefit program paid for by company, including pension and medical plan. 13 paid holidays, sick pay, vacation pay, overtime. GRANT HARDWARE CO. Division of Grant Industries Inc. High St. West Nyack, NY 914-358-4400. Equal opportunity employer m/f

MACHINIST-EXPERIMENTAL

Well established, rapidly expanding metal manufacturing firm in Rockland County requires machinist familiar with all tool room equipment & able to work with engineering sketches for proto typing, small metal stampings, & assemblies. Ability to fabricate small bending fixtures & temporary dies most helpful. Day shift (7:30 am-4 pm). Liberal benefits program paid for by company, 13 paid holidays.

GRANT HARDWARE

COMPANY, A DIVISION OF GRANT INDUSTRIES, INC. HIGH ST. WEST NYACK, N. Y. 914-358-4400.

An equal opportunity employer (2-5)

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYNS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

2533 West 71 St., Chicago, Ill.

1410 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Tel.: 476-2345

AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

"Amber Holidays"

1982 M. EKSURSIJOS
I LIETUVĄ

iš BOSTONO ir NEW YORKO

KAINA NUO \$995.00

GRUPĖS IŠVYKSTA:

Kovo 24	liepos 19
balandžio 7	rugpiūčio 4
gegužės 5	rugpiūčio 18 (su Ryga)
gegužės 12 (su Ryga)	rugsėjo 6
gegužės 24	rugsėjo 15
birželio 2	rugsėjo 27
birželio 16	spalio 6
liepos 5	gruodžio 27

VISAS GRUPĖS LYDĖS VADOVAI. Prie šių grupių galima jungtis iš VISŲ AMERIKOS IR KANADOS MIESTŲ.

REGISTRUOJAME JAU DABAR:

TRANS-ATLANTIC TRAVEL
SERVICE, INC.

393 West Broadway
P. O. Box 116,
South Boston, Mass. 02127

Telefonas: (617) 268-8764

Trans-Atlantic Travel Service, Inc. vidaus ir užsienio agentūra, jau nuo 1960 metų SĖKMINGAI organizuoja visą eilę ekskursijų į LIETUVĄ ir į kitas pasaulio šalis.

Istaigai vadovauja:

ALDONA ADOMONIS ir ALBINA RUDZIŪNAS.

Registered Ohio Travel Agent #TA0324

KŪRYBA IR MOKSLAS

Ryšium su šaukiamu iš-eivijos lietuvių rašytojų su-važiavimu gegužės mėn. Clevelande gal bus įdomu prisiminti ir kiti rašto žmo-nių suvažiavimai tremtyje.

Tų suvažiavimų buvo ke-letas. Pirmą kartą tremti-niai rašytojai suvažiavo va-karų Vokietijoje, Tuebinge-ne, 1946 m. sausio 25-26 dienomis. Valdyba paskum išleido vienkartinį biulete-nį: — Pranešimus — su su-važiavimo aprašymu. Lei-dinėlis tarp kitko spauostas ant tokio blogo popieriaus ir tokiais primityviais da-žais, kad dabar vos neiš-skaitomas...

Pirmoji diena

Pastebėtina, kad suvažia-vimas praėjo su didele pom-pa. Juo domėjosi lietuvių visuomenė ir visi veiksniai. Pirmą iškilmingą posėdį, kaip rašo biuletenis, atida-rė St. Santvaras tarp kitko savo kalboje pabrėždamas, jog jokios tautos istorija nežinanti pavyzdžio, kad būtų vienu metu ištremta iš tėvynės tiek daug rašy-tojų. Suvažiavimą jis pava-dino istoriniu.

Sudarius prezidiumą, į kurį įėjo prof. V. Biržiška — jis ir pirmininkavo — J. Mikuckis ir St. Zobarskas, į sekretoriata — G. Tulaus-kaitė ir B. Gražulis, buvo išklaustyti sveikinimai, ku-rių buvo apšči. Žodžiu sveikino: V. Sidzikauskas — Vliko vardu, adv. J. Šle-petys — Lietuvių tremtinių bendruomenės vardu, prof. V. Kanauka — Lietuvos raudonoj kryžiaus, L. Žit-kevičius — visų Vokietijoje einančių lietuviškų laikraš-čių vardu, Alė Žalinkevičiū-tė — Augsburgio Lietuvių Dramos Teatro, studentas K. Balčiauskas — Centrinės studentų atstovybės ir stu-dentų esančių Vokietijoje

APAČIOJ: Lietuvių rašytojų tremtinių suvažiavimo, įvyku-sio 1947 m. liepos 11-12 d. da-lyviai Augsburgio-Hochfeldo baltų stovykloje prieš posė-džių salę.

D. Šulaičio nuotr.

Pirmas lietuvių rašytojų suvažiavimas Vokietijoje

Atsišaukimas į pasaulio rašytojus

Vyt. Alantas

vardu ir J. Būtėnas — žur-nalistų vardu.

Raštu dar sveikino: Lie-tuvos konsulas Wuerfem-berge dr. A. Trimakas, A. Ružancovas — Lietuvos bibliografijos instituto ir J. Lenktaitis — "Patria" lei-dyklos vardu.

Po sveikinimų J. Brazai-tis skaitė paskaitą — Ra-šytojas tremtinių gyveni-me. — Tuo iškilmingas po-sėdis ir baigėsi. Žiūrint da-bar iš tam tikros perspek-tyvos, susidaro įspūdis, kad šaunesnio ir iškilmingesnio suvažiavimo atidarymo ir negalėjo būti.

Antroji diena

Kitą dieną buvo darbo posėdis. B. Brazdžionis pa-pasakojo apie Rašytojų draugijos padėtį bolševikų okupacijos metu. Jo žo-džiais, 1940 m. okupantas primetęs Draugijai nerink-tą valdybą ir pačią organi-zaciją pavadinęs: — Tary-bų Lietuvos rašytojų drau-gija. Vokiečių okupacijos metu Draugija buvusi at-gaivinta, bet veikusi tik po-grindyje. Jo žiniomis, į Vo-kietiją pabėgę 60% Drau-gijos narių. Kadangi per paskutiniuosius 5 metus priaugę jaunų rašytojų, tai kalbėtojas pasiūlė įkurti Lietuvių tremtinių rašytojų draugiją. Pasiūlymas buvo priimtas, ir suvažiavime da-lyvaujantieji visi rašytojai, buvę ir nebuvo Draugijos nariai, buvo priimti į Trem-ties rašytojų draugiją.

Į naujos Draugijos val-dybą buvo išrinkti ir pasi-skirstė pareigomis šie ra-šytojai: St. Santvaras — pirmininkas, prof. V. Bir-žiška — vicepirmininkas, Pulgis Andriušis — sekre-torius, B. Brazdžionis — iš-dininkas, S. Zobarskas — narys, V. Alantas ir B. Gra-

žulis — kandidatai. Į revizi-jos komisiją buvo išrinkti: J. Mikuckis, S. Vykintas ir S. Būdavas.

Po rinkimų St. Yla skai-tė paskaitą: — Kančia ir meilė.

Popietiniame posėdyje B. Brazdžionis kalbėjo apie lie-tuviškos knygos padėtį vo-kiečių okupacijos metais. Paskum P. Andriušis refe-ravo apie rašytojų metraš-tį. Suvažiavimas sumany-mui gyvai pritarė, ir rašy-tojai, dar neatsiuntę savo kūrybos, pasižadėjo atsiūs-ti. St. Santvaras pranešė apie Amerikoj leidžiamus du literatūros žurnalus — J. Tysliavos — Lietuvą ir A. Vaičiulaičio — Naująją Aušrą kviesdamas kolegas juos paremti raštais, kad "lietuviškas žodis užjūryje būtų tinkamai reprezentuo-jamas". Buvo svarstomas ir rašytojų organo klausi-mas, bet nieko konkretaus nenutarta.

Pagaliau, aptarus visą eilę profesinių reikalų, buvo priimti šie sveikinimai: Vli-kui, Tremtinių bendruome-nės vadovybei, Lietuvos raudonajam kryžiui, Balfui, Amerikos lietuvių tarybai, Amerikos lietuvių spaudai, Amerikos lietuvių rašyto-jams ir lietuviams rašyto-jams Prancūzijoje ir Šve-dijoje.

Atsišaukimas

Dėl atsišaukimo į laisvo-jo pasaulio rašytojus biu-letenyje taip rašoma: — Sveikinimus priėmus, B. Brazdžionis kalbėjo apie lie-tuvių rašytojų atsišaukimą į demokratinio pasaulio ra-šytojus. Tuo klausimu kilo gyvos diskusijos bet buvo prieita vieningos nuomonės tokį atsišaukimą pasirašyti, nes tai buvo šio suvažiavi-mo svarbiausias tikslas.

Brazdžionis perskaitė atsi-šaukimo tekstą, kuris buvo priimtas audringais ploji-mais. Suvažiavimas įgaliojo Draugijos valdybą tekstą pakoreguoti, pasirašyti ir išsiuntinėti visiems didie-siems pasaulio laikraščiams Lietuvių tremtinių rašytojų draugijos vardu.

Iš pradžių ketinau atsi-šaukimą Dirvos skaityto-jams tik atpasakoti, bet paskur apsigalvojau ir nu-tariau nurašyti iš biulete-nio visą. Ten yra dvi redak-cijos: originali ir iškore-guota, išversta į prancūzų kalbą. Mano nuomone, tai yra įdomus ir svarbus poli-tinis dokumentas, atvaiz-duojas ne tik rašytojų, bet ir aplamai lietuvių visuo-menės anuometinės nuotai-kas. Kita vertus, tai buvo pirmas kartas Lietuvos is-torijoje, kada lietuviai ra-šytojai mėgino užmegsti dialogą su laisvojo pasaulio kolegomis. Tai buvo ne tik skundas, bet ir vergijos pa-smerkimas bei reikalavimas ginti ne tik Baltijos valsty-bes nuo smurto bei pavergi-mo, bet ir kelti aikštėn lais-vės idėją aplamai.

Atsišaukimas buvo aiš-kiai per ilgą ir skubančiam Vakarų pasaulio piliečiui per daug laiko reikalaujan-tis perskaityti, o pagaliau, kam anuomet rūpėjo mūsų reikalai, kai visi buvo pa-skendę savo rūpesčiuose, bet rašytojai vis vien pada-rė tai, ką reikalavo iš jų anuometinė tragiška Lietu-vos būklė ir tas jų patrioti-nis mojis bus šviesiom spal-vom įrašytas į mūsų gra-žiojo žodžio kūrėjų veiklos istoriją. Štai tas atsišauki-mas.

Laisvojo pasaulio rašytojai,

Šiurpus likimas ištiko lietu-vių tautą. Antrojo paasaulinio

karo metu Lietuva, laisva ir laisvę mylinti tauta, buvo pri-versta nešti dviejų priespaudų gėdingą jungą.

Lietuvos respublika, taip pat ir kitos dvi kaimyninės tau-tos — Latvija ir Estija, — ka-rui prasidedant, tvirtai pasiry-žusi laikytis neutralumo, turėjo prieš savo valią nusilenkti di-džiojo rytinio kaimyno impe-rialistiniams siekiams ir 1940 m. buvo sovietų kariuomenės okupuota.

1941 m. kilęs vokiečių sovie-tų karas prispaustajam kraštui galėjo suteikti šiokių tokių vil-čių atkurti savo nepriklausom-ybei, bet lietuviai netrukus pastebėjo, kad Hitleris kitaip galvoja, pasmerkdamas Balti-jos kraštus, kaip ir visą Euro-pą, vergijai ir sunaikinimui. Paaikėjo, kad raudonąją oku-paciją pakeitė rudoji okupa-cija.

Šių dviejų okupacijų metu lietuvių tauta visomis priemo-nėmis priešinosi priespaudai ir didžiausių aukų kaina varė at-kaklią kovą dėl laisvės ir ne-priklausomybės.

Šiandien, kai visas pasaulis džiaugiasi, — tiesa, nebe tam tikro nerimo — taika ir kai jos išlaikymui mobilizuojamos ge-ra valia paremtos jėgos, šian-dien, kai daugel Europos tau-tų atgauna laisvę ir nepriklau-somybę, Lietuva su savo kai-mynėmis Latvija ir Estija kenčia okupacijos jungą. Šių res-publikų suverenumas panai-kintas, jų žemės nusiaubtos, jų miestai sugriauti.

O gyventojai?

Šimtai tūkstančių žmonių deportuota į tolimąjį Sibirą, kankinami kalėjimuose arba išžudyti 1941 m. pasitraukiant raudonajai armijai. Po to, na-cijų okupacijos metu, kiti šim-tai tūkstančių buvo išvežti į vokiečių karo pramonę, eva-kuoti arba priversti, artėjant karo veiksams, pasitraukti į vakarus, kai rusai okupavė Baltijos kraštus. Turimomis visai patikimomis žiniomis, pa-silikusieji savo krašte buvo dešimtimis tūkstančių depor-tuojami į Rusijos katargas: jie vėl buvo grūdami į kalėjimus arba persekiojami miškuose, priversti slapstytis, kaip piu-dami žvėrys, — ir visa tai dėl to, kad jie patriotai, kad myli laisvę ir teisingumą.

Pasaulis turėtų žinoti, kad nedaugel Europos tautų pa-smerktos tokioms kancioms ir tokiam nužeminimui!

Mes, lietuviai rašytojai ir intelektualai, kartu su savo tauta nešam nelaimių našą ir kovojam dėl laisvės. Prispau-dėjų persekiojami, deportuo-jami, evakuojami ir išblaškyti po visą pasaulį artinantis karo audrai, susitelkėm dauguma užsienyje, mūsų priešų kraš-tuose, Vokietijoje, arba gyve-nam stovyklose bespalvių D.P. minioje, nuolatos bijodami, kad mūsų neatiduotų mirčiai ir kankynėms, nes okupantas ne-siliauja reikalavęs "savo pilie-čių". Maža dalis mūsų kolegų, likusių tėvynėje negali laisvai pareikšti savo nuomonės: ge-ležinei uždangai juos nuo mūsų atskyrus, mes negirdime apie juos, o jei kartkartėmis išgirs-tame vieną kitą oficialų prane-

(Nukelta į 6 psl.)

Pirmas lietuvių rašytojų suvažiavimas

(Atkelta iš 5 psl.)

šimą apie jų veiklą, tai ne ka kita, kaip konformistinės propagandos ir pasibiaurėtinio melo išdava.

Šimtai mūsų rašytojų, mokslininkų, intelektualų šiandien yra panašioje būklėje, kaip rusų pabėgėlių, raudonojo teroro aukų po pirmojo pasaulinio karo. Panašioje būklėje kaip nemažos dalies vokiečių rašytojų ir mokslininkų, įvedus hitlerinį režimą. Panašioje būklėje kaip beveik visų Europos kraštų laisvų žmonių, kurie, kylant fašistinės barbarijos potvyniui Europoje, buvo priversti ieškoti prieglobsčio laisvajame pasaulyje, iš kur jie tikėjosi tęsti kovą prieš tiraniją.

Jų būklė atrodo panaši, bet ne visai ta pati. Tuomet tie literatai, tie patriotai persekiojami bėgo į užsienius tam, kad išsaugotų gyvybę ir patarnautų bendram reikalui, buvo priklaudžiami, kaip pageidaujami draugai, buvo laikomi kankiniais ir aukomis, priimami kaip vertingi ir naudingi bendražygiai, kovotojai dėl žmogaus išlaisvinimo ir teisingumo pergalės pasaulyje. Civilizuotojo pasaulio sąžinė tuomet buvo labai budri. O šiandien, kai didžiųjų valstybių oportunistinio žaismo dėka, trys Baltijos respublikos, gyvybingos ir laisvės ištrokusios, buriuojamos tiesiai prie maskuotų pakasynų, kai "išlaisvinamojo" karo laimėtojai yra pasirenę viešai pripažinti smurtą, kai šių trijų mažų kraštų laisvė yra nužudyta, — lietuvis rašytojas aplinkui tegirdi mirtiną tylą, nes, tylaus susitarimo dėka, jo krašto vardas viešai nebetairiamas, kadangi niekas nebesirūpina jo likimu.

Mes, lietuviai rašytojai, nebūtume verti savo krašto, jei nekeltume balso didžiausios neteisybės akivaizdą, kai jau trečią kartą 5 metų laikotarpyje vykdoma Baltijos jūros pakrantėje. Mes dar esame gyvi ir mes iki paskutinio atodūsio nesiliausim skelbę pasauliui mūsų tautos atkaklų troškimą, tvirtą valią ir teisę gyventi laisvai, nepriklausomai ir patiems valdyti demokratiškai. (Mano pabraukta).

Mes tikim ir teisėtai reikalaujam, kad Atlanto charta ir pagrindinės žmogaus teisės, taip iškilmingai paskelbtos, neliktų veidmaininga fikcija, momento interesų padiktuota.

Esame tikri, kad Jungtinės tautos nepripažins įvykdytų neteisybų, taip pat ir projektų, kurie sieks ištrinti baltų respublikas iš pasaulio žemėlapių, mes tikime, kad demokratiniai kraštai nepatvirtins agresijos arba, geriau sakant, plėšikavimo padarinių.

Nuliūdusia širdimi mes vis dar tikime krikščioniškosios civilizacijos didžiaisiais idealais, tautų teise į laisvę ir teisingumą, pagaliau, nepalyginamąją žmogaus asmens vertybę.

Šis tikėjimas mus skatina prabilti. Mes neprasom užuojautos, mes prašom pagalbos. Mes esame gyvi liudininkai tautos, kuri nenori mirti, mes esame jos balsas, nepriklausomas nuo svetimųjų, kurie pavergė mūsų brolius, likusius tėvynėje.

Laisvojo pasaulio rašytojai, jūs visada pasižymėjot drąsa ir užuojauta, nes jūs esat širdies balsas ir žmonijos sąžinė.

Jūs nepasiliksit kurti mūsų atsišaukimui, nors mes ir nesam nei sekačiumi dideli, nei teritorija, bet esama jums lygūs savo prierašumu laisvei, tiesos meilei. Argi mūsų nelaimės dydis nepajėgs atkreipti jūsų dėmesio?

Mes nenorim tuo tikėti: jūs mus išklausysit, suprasit, mums padėsit.

Pas.: Lietuvių tremtinių rašytojų suvažiavimas, prezidiumas ir Centro valdyba.

Taip mūsų rašytojai prabilo tada į "pasaulio sąžinę" — kitataučius kolegas. Nežinau ar daug kam tas atsišaukimas buvo išsiuntinetas bet visiškai aišku, kad jokio įspūdžio jis pasaulinei viešai nuomonei nebūtų padaręs, jei ir būtų buvęs plačiai paskleistas. Jis šiandien mums yra įdomus ir svarbus "vidaus rinkai". Galima, žinoma, dabar į atsišaukimą žiūrėti ir kritiškiniu požiūriu: gal jis galėjo būti trumpesnis, labiau suglaustas, galėjo būti jo stilius intelektuališkesnis, gal mažiau propagandos, o daugiau pastangų gilintis į tarptautino skaitytojo psichologiją ir t.t., bet rezultatas būtų buvęs tas pats. Tuebingino suvažiavimas padarė tai, kas buvo momentu padaryti, ir tas jų žygis užims garbingą vietą lietuvių rašytojų analuose.

SENO ŽEMAIČIO ATSIMINIMAI (4)

Tifliso lietuvių kolonija

Į Tifliso lietuvių bendruomenę įsijungiau 1913 m., supažinęs su tuometiniu savitarpinės pagalbos draugijos pirmininku Jazdausku. Kaip karys, aktyviai dalyvauti draugijos veikloje negalėjau.

Tifliso lietuvių kolonija nebuvo gausi. Draugijos vadovai teigė, kad yra tarp 150 ir 200 narių. Iš tikrųjų galėjo būti daug daugiau. Ne visi čia gyvenę lietuviai norėjo palaikyti ryšį su draugija. Vieni buvo vedę kitatautes arba ištekęsios už kitos tautos vyrų, o tokie ir norėdami nevisada galėjo glaustis prie lietuvių. O dar kiti, bijodami pakenkti sau tarnyboje, vengė rodytis tarp lietuvių. Net ir mokytojas Dailidė iki revoliucijos, rodos, aktyviai bendruomenės gyvenime nedalyvavo. Vėliau jis daug gero yra padaręs lietuviams ne tik Tiflise gyvenantiems, bet ir visame Užkaukazio krašte. Rodosi, jo sumanymu lietuviams buvo išdavinėjami savotiški pasai, kiek pamenu, šiomis kalbomis: lietuvių, gruzinų, armėnų, rusų,

P. S. Tame pačiame biuletenyje pranešama, kad esanti renkama medžiaga LRTD įstatams. Valdyba, įstatus parašiusi ir apsvačiusi, pasiūlysianti juos priimti visuotinam lietuvių tremtinių suvažiavimui, kuris, jei aplinkybės nepasikeis, įvyks 1947 m. pavasarį.

Kitame numery apie antrašį rašytojų suvažiavimą Vokietijoje.

totorių ir, berods, persų. Siuos pasus išdavinėjo laikinoji lietuvių atstovybė.

Iš aktyviausių lietuvių tada pažinojau jau minėtą Jazdauską, nepriklausomybės metais buvusi Palangos pašto viršininku; Klingą, kuris buvo draugijos pirmininku, kai Jazdauskas pasitraukė — nepriklausomos Lietuvos metu jis, rodos, buvo Marijampolėje Ūkio Banko direktorium; Tamošiūną, vyresnįjį konduktorių (traukinių vadovą), 1919 m. tarnavo Lietuvos kariuomenės intendantuose; Dievaitį ir jo dukrą, Abelę iš Z. Kalvarijos — tai pavardės kurias prisimenu.

Kaip rašo ir Lietuvių Enciklopedija, draugija ruošė vaidinimus ir šokių vakarėlius. Vienaime vaidinime teko ir man dalyvauti vaidintoju (nebepamenu, buvo tai "Svarkas ir milinė", ar "Ponas ir Mužikas"?). Režisavo Klinga, vaidinta Tifliso miesto liaudies namuose. Tai buvo per daug drąsus užsimojimas, tokioje didelėje salėje vaidinti neturint nė vieno tikro teatro. Žinoma, pasisekimas buvo labai menkas. Ilgai graužiausi, kam sutikau vaidinti — bet nebuvo žmonių, ir daviau prikalbamas. (Vienoje vietoje tu rėjau ant savo draugo supykti ir pašokti, pakeltu balsu kalbėdamas. Bet aš "supykau" per anksti... Dėl to taip susijaudinau, kad vos vos bešvilkau savo vaidmenį iki galo. Nieko ir stebėtino — tik vieną generalinę repeticiją teturėjome. O kai nesi vaidybai gimes ir scenoje pasirodai tik pirmą kartą, tai...)

Draugijai didžiausia parama buvo muzikas Starka. Jis nebuvo pasipūtęs, tad padėjo visur, kur tik jo pagalba draugijai buvo reikalinga. Net šokių vakarėliuose ir šokiams paskambindavo. Jis buvo vedęs lenkaitę, kuri didžiavosi turinti dukrelę lietuvaite.

- Moja litvinečka! — sakydavo ji, glamonėdama savo mažėlę.

Kolonijos veikla dar labiau pagyvėjo, kai atsirado pabėgėlių iš Lietuvos: mokytojas Pašakarnis, K. Prialgauskas — mosėdiškis, Kerpauskaitė — alseidiškė, Mažonas ir kiti.

Klingai pirmininkaujant buvo įvykdytas bene didžiausias Tifliso lietuvių užsimojimas — vieša rinkliava gatvėse (rodos 1915 m.). Pirmininko teigimu, tada buvo surinkta daugiau kaip 3,000 rublių. Tai buvo tikrai nelauktai didelė suma. Surinkta suma būtų buvusi dar daug didesnė, jei visi rinkėjai būtų buvę sąžiningi: iš šimto penkių dešimtų rinkėjų, daugiau kaip trisdešimt negrąžino dežūčių, kuriose galėjo būti apie tūkstantį rublių, nes tokie rinkėjai paprastai yra aktyviausi. Neturėdama tiek daug rinkėjų lietuvių, Draugija turėjo kvietis savanorių viešu skelbimu, todėl ir atsirado tokių, kurie norėjo tik pasinaudoti proga pasirinkti patys sau. Kitos tautybės pasakojo, kad ir jiems taip yra atsitikę.

Rinkėjų eilėse dalyvavau ir

aš, nors — kaip karys — ir neturėjau teisės. Susitarėme su bendrininke, kad prie karininkų prieis ji viena. Segiojome aukotojams prie krūtininių ženklėlių su dviem lekiančiom kregždėms. Tas piešinys buvo pasiskolintas iš gruzinų.

Kada atvyko kun. dr. Steponavičius, buvo pradėta laikyti lietuviškos pamaldos. Vienų pamaldų metu buv. Vilniaus vyskupas baronas von Rapp kelis žodžius pasakė lietuviškai. Lietuviškos pamaldos galėjo būti laikomos ir anksčiau, jei būtų buvęs lietuvis kunigas, nes Tifliso katalikų maldykla prisirinkdavo pilnutėlė lietuvių. Tad manau, kad generalas Raštikis savo atsiminimuose yra klaidingai pavadinęs Tifliso mieste gyvenančių ivairių tautų — lenkų, lietuvių, armėnų, gruzinų, chaldėjų ir kitų — katalikų maldyklą "lenkų bažnytelė", sakydamas: "Nueidavau į lenkų bažnytelę pasimelsti".

Tos "lenkų bažnytelės" klebonas buvo gruzinas, vargonininkas Starkas, zakrasti-jonas, kiemo sargas (Paulučinskis, kauniškis) ir kapų sargas — lietuviai. Gaila, nei zakrasti-jono, nei kapų sargo pavardžių nežinau. Su kapų sargo sūnumi buvau pažįstamas, bet niekada nepaklausiau jo pavardės — su Kazimieru vadinami sindikais, berods buvo lenkai.

Parapiją tvarkė parapijos komitetas (sindikais). Sindikai rinko pinigų maldykloje kiekvieną šventadienį, įrašydavo rinkliavą į parapijos knygas ir perduodavo klebonui įnešti į banką. Taip pat komitetas mokėjo algas visiems parapijos tarnautojams.

Parapija turėjo dailią, mūrinę maldyklą, gražiai aptvertą mūriniu tvora, nemažą salę parapijos mokyklai, pravažiuojantiems kunigams apsistoti įrengtus kambarius ir daugiau kaip 47.000 rublių banką (ligi I-jo Pasaulinio karo).

1919 m. man viešint Gintališkės klebonijoje pas kleboną kun. Sirvį, svečias iš Saratovo vyskupijos kun. Kazlauskas papasakojo, kad ir visose tos vyskupijos parapijose buvusi panaši tvarka.

Šiandien malonu prisiminti, kad Tifliso lietuvių kolonijos vaikai, nors mokėsi svetimos mokyklose kur negirdėjo lietuvių kalbos, vakarėliuose ar šiaip kur susitikę kalbėjo tik lietuviškai. Bent man neteko girdėti kitaip kalbant lietuvių ko su lietuviuku.

(Bus daugiau)

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

PUIKIAUSIUS KAILIUS RASITE

Chicagoje pas vienintelį lietuvių kailininką

NORMANĄ BURŠTEINĄ

185 N. WABASH AVE. CHICAGO, ILL. 60601

Tel. krautuvės (312) 263-5826; namų (312) 677-8489.

OPPORTUNITY FOR AUTO MECHANICS — Tire & Multi Service Car repair chain with 14 service bays per unit is seeking top notch Auto Mechanics. Must have a minimum of \$6,000 worth of hand tools and be qualified in front end alignment, brakes, tune-up and air-conditioning. Plenty of work. Top pay in the industry. Full hospitalization. Positions available in Dallas, Fort Worth and Houston, Texas. Send resume to: DAN REEVES, EXCEL CAR REPAIR, 2514 Gravel Drive, Fort Worth, Tx. 76118. Phone: 817-589-7573. (5-14)

Jono Petronio įnašas Los Angeles lietuviuose

Rūta Sakienė

Jonas Petronis, gerai žinomas losangelietis visuomenės veikėjas, Tautinių Namų ilgametis ir nepaįnominas pirmininkas, nuo pat įstojimo į Tautinę Sąjungą esąs skyriaus valdyboje, eidamas pirmininko ir kitas pareigas, gruodžio 19 dieną draugų ir artimųjų tarpe atšventė savo šešiasdešimtąjį gimtadienį. Jo miela žmona Julija, šiai šventei kviesdama svečius, vis priminė, kad norinti padaryti Jonui staigmeną. Buvo ir daugeliui kviečiamųjų tikra staigmena išgirsti, kad visuomet jaunas ir pilnas neišsemiamos energijos Jonas Petronis jau sulaukia tokio brandaus amžiaus.

Jonas Petronis (Petruskėvičius) gimė 1921 m. gruodžio 18-tą dieną, gražioje Seinų apskrityje, Sangrūdės valsčiuje, Miklausų kaimo stambaus ūkininko — šimtamargio keturių asmenų šeimoje. Baigęs Būdviečio pradžios mokyklą įstojo į Aštrios Kirsnos žemės ūkio mokyklą. Iš savo tėvelio paveldėjęs gerą balsą ir meilę dainai, jau pradžios mokykloje įstojo į chorą ir visą gyvenimą nei jis dainos, nei daina jo neapleidžia. Iš tėvelio jis išmoko ne tik dainą mylėti, bet ir visus gamtos sutvėrimus, todėl dar vaiku būdamas pradėjo ruoštis ir svajoti tapti veterinoriumi. Baigęs žemės ūkio mokyklą, jaunutis Jonas grįžo namo ir kuriam laikui pasiliko dirbti tėvų ūkyje, planuodamas mokslą tęsti vėliau. Bet kartais gyvenimas padiktuoja visai kitaip. Nepalankiai susidėsčiusios aplinkybės ir baisioji karo audra išardė jaunuolio planus. Vokiečių okupacijos metu Jonas įsijungia į po grindžio veiklą. 1944 metais, rusų frontui artėjant,

drauge su pabėgėlių banga išplėstas iš tėvynės, atsiduria Vokietijoje, prancūzų zonoje, Kressborn am Bodensee, kur drauge su prancūzais dirba IRO maisto tiekimo srityje ir lanko Ravensburgo gimnaziją. 1949 metais įstoja į Čiurlionio ansamblį ir tais pačiais metais emigruoja į Ameriką, pirmiausia apsigyvendamas Patterson, N. J., iš kur persikelia į Cleveland, Ohio, o iš ten, Kalifornijos saulės ir isikūrimo galimybių suvilijotais, 1952 metų Naujų Metų išvakarėse taigi prieš trisdešimt metų, atsiranda Los Angeles mieste, kur tuoj gauna patinkantį darbą, įsijungia į lietuvišką veiklą ir parapijos chorą, kuriam tuo metu vadovavo muz. Skridulis, o vėliau perėmė muz. komp. Br. Budriūnas, kuris ir iki šiol tam chorui vadovauja. Nepasitenkindamas vien dainuoti chore, 1958 metais Jonas Petronis suorganizuoja ir administruoja vyrų okteta "Daina". 1976 metais Kalifornijos Operos Ansamblio labai sėkmingai pastatytoje Čigonų Barono operoje Jonas Petronis ne tik dainuoja Carnaro rolę, bet yra grupės administratoriumi.

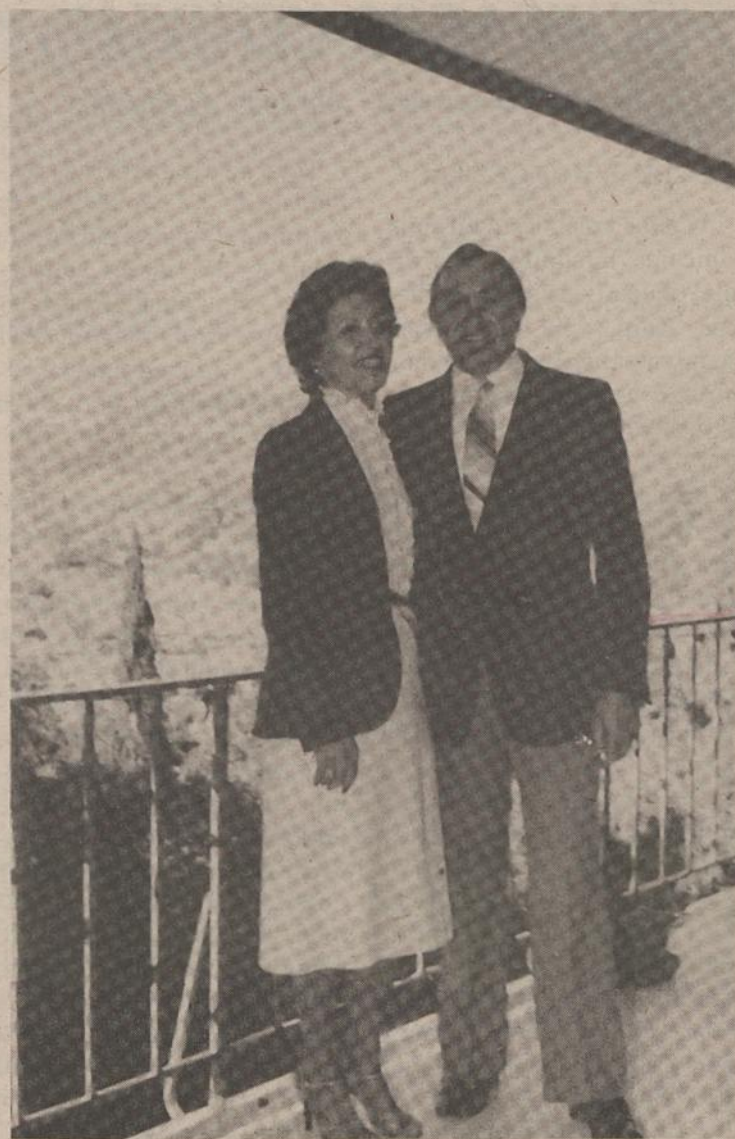
Eilę metų dirbdamas braižytojo darbą, lanko Los Angeles Miesto Kolegiją, gilindamasis elektronikos inžinerijos srityje. 1960 metais pradeda dirbti kaip Inžinerijos projektų — brėžinių revizorius ir iki dabar dirba toje pačioje srityje.

Bėgo laikas, džiaugėsi Jonas ir Los Angeles lietuvių džiugino savo gražiu dainavimu ir linksmu, išradingu būdu, savo nenuilstančia energija, net devynėta nerūpestingų viengungio metų. Kol nepažino ir nepamilo Juliją Giopyos, čia gimusią ir augusią ukrainiečių kilmės gražuolę. Ir tada jau nerūpestingi viengungio džiaugsmas pavirto atsakingo šeimos žmogaus laime.

1961 m. liepos 26-tą dieną lietuvių šv. Kazimiero šventovėje parapijos klebono prelado Jono Kučingio sutuokti, Jonas ir Julija Petroniai sukūrė gražią ir pasidžiavimo vertą lietuvišką šeimą. Julija Petronienė greitai įsijungė į lietuviškos kolonijos gyvenimą išmoko lietuvių kalbą, įstojo į lietuviškas orgnaizacijas. Ji daugelį metų dirba lietuvių parapijinėje mokykloje, yra veikl birutietė, tautininkė, labai sėkminga ir nepaįnominoma vyro Jono, Tautinių Namų pirmininko, padėjėja. Julija dirba ir aukoja visur, kur tik jos pagalba yra reikalinga.

Julija ir Jonas Petroniai pavyzdinčiai augina gražią lietuvišką šeimą. Jų dukra ir sūnus, abu yra baigę šv. Kazimiero lietuvių parapijinę mokyklą, o kadangi ir namuose kalba lietuviškai, puikiai vartoja lietuvių kalbą. Devyniolikmetė Daina, baigusi privačią mergaičių gimnaziją, studijuoja komerciją U. S. C. universitete. Ji priklauso Spindulio tautinių šokių grupei, yra skautė akademikė, vadovavusi skautų stovyklose, taip pat viena iš pagarsėjusių Viva Europa grupės narių. Daina Petronytė yra dažna lietuviškų programų pravedėja ir Los Angeles Lietuvių Tautinių Namų narė. Ne veltui turime dideles viltis, kad šioji gabi ir graži lietuvaite kada nors, puikai pasirodusi galės stoti dirbusių ir pasitraukusių lietuvių veikėjų vietoje.

Dainius Petronis eina septynioliktuosius metus. Jis lanko St. Francis berniukų

Julija ir Jonas Petroniai iš savo namo balkono gali grožėtis Los Angeles vaizdu.

privačią aukštesniąją mokyklą daugelį metų lietuviškoje šv. Kazimiero parapijoje tarnauja prie Mišių, yra veiklus skautas. Taip pat kaip ir jo sesuo Daina, buvo aktyvus Viva Europa dalyvis, kurią juodviečių tėvelis mūsų nepailsantis Jonas Petronis, administruoja

Gyvenvietę Petroniai pasirinko, suplanavo ir pastatydino ant aukšto kalno, žvelgiančio žemyn į kairėje esančią lietuvių parapiją, o dešinėje — Tautinius Namus. Tarp šių abiejų lietuviškumo židinių susibūrusi gyvena didžioji Los Angeles lietuvių dalis. Šios Petronių lietuviškos tvirtovės geležinius vartus puošia trišpalvis skydas ir saugoja, draugus ir priešus vienuodai piktai aplodamas, keturkoji sargas Neronas. Bet jei, Neroną sutramdę, mieli šeimnininkai pasikviečia tave vidun, tuoj būsi apsuptas nuoširdaus draugiškumo ir tikro dzūkiško vaišingumo.

Mūsų darbšti, susipratusi ir dosni lietuvių kolonija prie Ramiojo Vandenyno turi daug gabių, sumanių ir pasiaukojusių vadovų, bet Jonas Petronis ir jo šeima

yra vieni iš energingiausių. Džiaugiamės, kad Jonas Petronis 1952-tų Naujų Metų išvakarėse pasiekė Los Angeles miestą ir kad jis čia įsikūrė. Sveikiname jį sulaukusį šešių gyvenimo dekadų ir džiaugiamės, kad tą antrąją, pačią vertingiausią ir darbsčiausią savo amžiaus pusę jis praleido mūsų, losangeliečių tarpe. Linkime Jonui Petroniui ir jo mielai šeimai ilgų laimingų, sveikų ir darbingų metų!

LOS ANGELES LIETUVIŲ ŽINIAI

Visais buhalterijos ir valstybinių mokesčių reikalais kreipkitės pas VINČĄ JUODVALKĮ, CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANT. Mokesčių atsiskaitymo problemos su Internal Revenue Service ar Franchise Tax Board sutvarkomos greitai ir sėkmingai. REID, HUGHES & WEBB, INC. 7329 Reseda Blvd., Reseda, Cal. 91335. Telef. raštinės 344-0283 ir namų 894-0136.

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

Petronių šeima: Julija, Dainius, Daina ir Jonas.

JEI JUMS REIKIA UŽDENGTI STOGĄ, PATAISYTI AR PASALINTI VARVĖJIMĄ, KREIPKITĖS Į

LATVIAN ROOFING

Cleveland telef. (216) 521-2182

DARBAS ATLIEKAMAS GREITAI IR SAŽININGAI.

Dengiame stogus apartamentams, Hot roofs. Tvarkome kaminus ir vandens nutekėjimo vamzdžius, dedame po stogu kablius kontroliavimui ledo užsikimšimo. Taip pat atliekam dailidės darbus.

MARTINS ir KUNARS KAULINS Lakewood, Ohio

CHICAGOS LIETUVIAI

Antanas Juodvalkis

PUIKUS KONCERTAS

Iš eilės trečias savaitgalis Chicago nusisautė rekordiniai šalčiai ar šalantis lietus. Kaip tyčia visą savaitę buvo pakenčiamas žiemos oras, o penktadienį pradėjo lyti šalančiu lietuvi ir šaligatvius padengė ledu. Didžiausias gatvės miestas valė ir druską pylė, todėl buvo pravažiuojamos, bet rezistencinių rajonų gatvės buvo vienas ledas ir važiuoti buvo tikra bėda. Iš garažų išvažiuoti ir gatvele pasiekti kelius ne visiems pasisekė.

Penktadienio vidurnaktį grįžau iš II PL Dienų komiteto posėdžio, gatvės buvo šlapios ir termometras rodė 38 F., o rytą buvo stipriai pašalę ir viską aptraukę ledu. Didesnio judėjimo gatvėse galima buvo judėti, nes riedėdami automobiliai šiek tiek nusausino, bet šaligatviai buvo nepaeinami. Apačioje buvo ledas, o ant viršaus iškrito porą inčų sniego ir nesimatė pavojingų vietų. Žmonės slidinėjo ir griūvinėjo. Namų savininkai ne visi yra paslančius šaligatvius valyti, ypač daugiabučių namų. Dar ir šiandien žmonės tebevalgsta ir vengia išeiti iš namų, ypač vyresnio amžiaus.

Tokiose atmosferinėse sąlygose, š. m. sausio 24 d. Jaunimo Centro didžiojoje salėje įvyko operos solistės Ginos Čapkauskienės koncertas-rečitalis. Gerai, kad solistė į Chicago atvyko viduryje savaitės, kai buvo oras padoresnis ir mažesnė rizika.

Koncertui ruošti komitetas posėdžiavo penktadienio (I. 22) vakare ir visų veidai buvo rūpesčio apimti, nes nežinomas rytoj, o ir esama padėtis nedžiugino. Posėdyje buvo aptartos koncerto ruošos smulkmenos, pasiskirstyta pareigos ir "užlaužus nykštį", laukta sekmadienio. Sekmadienį nusišypsojo saulutė ir nors nepakeitė žemėje esamos padėties, vistiek buvo smagiau ruošti koncertą, tikintis po koncerto rasti bent tą pačią padėtį. Reikia pripažinti, kad chigagiškiai yra drąsūs ir nepabūgo TV bei radijo reporterių įspėjimų, be rimto reikalo nejudėti iš namų.

Atėjus koncerto laikui, salėje vietos buvo užpildytos lietuvių visuomenės, nepabūgusios nei sunkių ir pavojingų kelionės sąlygų, nei nuotolių, nes didelė dalis buvo atvykusi iš priemiesčių. Visą nugalėjo pasiryžimas ir noras išgirsti lietu-

viškąją lakštingalą — solistę Giną Čapkauskienę. Šiame koncerte Gina Čapkauskienė ne dainavo, bet čiulbėte čiulbėjo ir pavergė klausytojus. Ne veltui, išėmus programą, publika plojimais ir valiavimais nepaleido solistės nuo scenos ir išprašė bene 4 dainas bisiui. Solistei akompanavo operos dirigentas maestro Alvydas Vasaitis.

Programa susidėjo iš operų bei dainų, atliktų originaliomis kalbomis ir lietuvių poetų posmų sukurtų kompozitorių. Išskirtinas A. Stankevičiaus Vandens malūnėliai (žodžiai H. Nagio), nes buvo pirmą kartą padainuota scenoje. Kūrinyje ir atlikimas patiko publikai ir sulaukė ypatingo pritarimo.

Kiekvienas solistės išėjimas, kiekvienas naujas pasirodymas vis labiau ir labiau žavėjo publiką. Solistė Gina Čapkauskienė buvo ypatingai geroje formoje ir laikysena ir balsu žavėjo susirinkusius. Koncerto pabaigoje, solistė buvo apdovanota keliomis gėlių puokštėmis.

Koncertas praėjo labai gerai ir publika, kurios buvo arti penkių šimtų, skirstėsi patenkinta, pora valandų praleidusi reto lygio koncerte. Tai buvo tikra dvasinė atgaiva, atitraukusi nuo kasdieninių rūpesčių.

Solistei Ginai Čapkauskienei linkime nepavargti ir savo lakštingalos balsu džiuginti lietuvių širdis.

Kaip jau buvo skelbta, Chicagoje yra susidaręs komitetas, vadovaujamas Jono Talandžio, solistės Ginos Čapkauskienės plokštei išleisti. Komitetas kreipiasi į lietuvių visuomenę, prašydamas pinigines paramas, nes plokštelės išleidimas su simfoniniu orkestru labai brangiai kainuoja. Reikia jos balsą įamžinti plokštelėje, kad ir kiti galėtų juo grožėtis. Tad remkime komiteto pastangas, prisidėkime savo auka ir užsisakykite plokštelę.

Aukas siųsti ir plokštelei užsisakyti galima pas komiteto išdininką: Juozas Šulaitis, 1237 Woodside Rd., La Grange Park, Ill. 60525 (tel. 312-354-3898). Plokštelės prenumerata 10 dol., garbės prenumera 25-100 dol. ir mecenato įnašas 100 dol. ir daugiau.

Komiteto moterų rūpesčiu, po koncerto kavinėje buvo paruoštos vaišės kurių metu pabendrauta su soliste Gina Čapkauskienė.

Beje, koncerto programos redakcija ir meninis apipavidalinimas nuvylė daugelį koncerto dalyvių. Nieko nesmerkiant ir neieškant kaltininkų, ateityje ir į šią renginių dalį reikia kreipti reikiamą dėmesį.

ARGENTINIEČIŲ KONCERTAS

Kaip jau buvo rašyta, Argentinos lietuvių solistai Zuzana Valadkaitė de Lopez ir Antanas Slančiauskas, PLB kultūrinės komisijos kvietimu, atvyksta į Šiaurės Ameriką ir didesnė lietuvių kolonijose duos koncertus.

Argentinos lietuvių solistų koncertas Chicagoje įvyks š. m. vasario 21 d. 3 val. po pietų Jaunimo Centro didžiojoje salėje.

Biletai iš anksto gaunamini Vaznelių prekyboje.

DIRVOS RĖMĖJAI

Atnaujindami prenumeratą ir kitomis progomis Dirvai paremti aukojo:

St. Virpša, Chicago 20.00
Dr. S. Paulauskis, Quincy 3.00
J. Juodišius, Cleveland .. 8.00
K. Žilinskas,
Daytona Beach 3.00
V. Vitkus, Rochester 3.00
J. Klausas, Philadelphia .. 5.00
L. Puskepalaitienė,
Dearborn 25.00
S. Skurvydas, Harrison .. 5.00
V. Bagdonavičius, Phila. 3.00
M. Židonis, New Haven 3.00
S. Račinskas, Cleveland 3.00
R. Kavaliauskas,
N. Fairfield 3.00
Br. Basiulis, Long Beach 3.00
J. Radas, Livonia 3.00

Poetė Kotryna Grigaitytė pernai laimėjusi Lietuvių Rašytojų draugijos premiją už poezijos rinkinį "Marių vėjui skambant". Premijos mecenatas — Lietuvių Fondas. Iškilmingas įteikimas įvyko Chicagoje 1981m. lapkričio 27 dieną. Ketvirtąjį Mokslo ir Kūrybos simpoziumo metu. Jury komisiją sudarė: St. Santvaras, L. Andriekus, Nelė Mazalaitė, P. Jūrkus ir V. Volertas. Laureatė buvo labai šiltai visuomenės sutikta ir apdovanota keliomis rožių puokštėmis.

P. Malėtos nuotr.

LB Cape Cod
apylinkės valdyba 25.00
Ed. Stepas, Cleveland .. 50.00
P. Matas, Cleveland 5.00
V. Mariūnas,
Richmond Hts. 3.00
A. Puškorius, Cleveland 6.00
S. Ignatavičius, Cleveland 3.00
J. Andriulaitis, Brooklyn 3.00
Dr. P. Pamataitis,
Santa Monica 3.00
J. Šeputa, Detroit 3.00
V. Janulis, Cicero 3.00
O. Ivaškienė, Boston 23.00
Dr. P. Švarcas,
Mascouthah 10.00
J. Saulėnas,
N. Providence 12.00
T. Sperauskas, Glen Cove 5.00
S. Velbas, St. Petersburg 3.00
A. Diškėnas, St. Petersburg 8.00
K. Šeputa, Surfside 8.00
D. Sulmar, Springfield .. 3.00
P. Minkūnas, Woodhaven 3.00
L. Stasiūnienė, Chicago .. 8.00
J. Kazėmekaitytė, Racine 6.00
B. Gedvilienė, Willowick 5.00
J. Paškevičius, Australia 3.00
Ed. Čapas, Willoughby .. 13.00
G. Žemaitis, Cleveland .. 3.00
Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

Licensed by VNESHPOSYLTORG

Gerai pažįstama firma, kuri per daugelį metų skubiai ir tiksliai aptarnauja savo skaitlingą klientūrą, siunčiant

DOVANAS-SIUNTINIUS

Į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ ir t.t.

GAVĖJAS NIEKO NEMOKA.
TUKSTANČIAI KLIENTŲ PATENKINTI.
VISI SIUNTINIAI APDRAUSTI.
GARANTUOTAS SKUBUS IR TIKSLUS PRISTATYMAS.

Visuose mūsų skyriuose rasite didelį kiekį įvairių aukštos kokybės prekių prieinamomis kainomis.

Informacijų ir nemokamų katalogų prašykite mūsų vyriausioje įstaigoje ir visuose mūsų skyriuose.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

40 East 49th Street (Corner of Madison Ave.)

NEW YORK, N. Y. 10017

Tel.: (212) 758-1150, 758-1151

Apple-Valley, Minn. 55124	72 County Road No. 42	612-432-3939
So. Boston, Mass. 02127	393 West Broadway	617-268-8764
Bridgeport, Conn. 06610	1880 Seaview Ave.	203-367-2863
Chicago, Ill. 60629	2501 West 69 Street	WA 5-2737
Cleveland, Ohio 44134	6089 State Road	884-1738
Fort Wayne, Ind. 46808	1807 Beineke Road	432-5402
Grand Rapids, Mich. 49504	636-38 Bridge St. N.W.	GL 8-2256
Hackensack, N. J. 07601	112 Main St.	201-342-9110
Irvington, N. J. 07111	1082 Springfield Ave.	374-6446
Hartford, Conn. 06106	1839 Park St.	203-232-6600
Lakewood, N. J. 08701	241 Fourth Street	FO 3-8569
Los Angeles, Calif. 90022	960 S. Atlantic Blvd.	AN 1-2994
Miami Beach, Flo. 33139	1352 Washington Ave.	305-532-7026
New Haven, Conn. 06511	1329 Boulevard	LO 2-1446
Newark, N. J. 07106	698 Sanford Ave.	373-8783
New York, N. Y. 10003	45 Second Ave.	AL 4-5456
New York, N. Y. 10011	135 West 14 St.	CH 3-2583
Philadelphia, Pa. 19122	1214 N. 5th Street	PO 3-4818
Philadelphia, Pa. 19141	4925 Old York Rd.	GL 5-9586
Pittsburgh, Pa. 15203	1307 E. Carson Street	HU 1-2750
Waterbury, Conn. 06710	555 Cook Street	756-1668
Worcester, Mass. 01610	144 Millbury Street	SW 8-2868
Youngstown, Ohio 44503	309 W. Federal Street	RI 3-0440

AMBER TRAVEL SERVICE

GREITAS IR ASMENIŠKAS

PATARNAVIMAS

Tvarkome keliones (pavieniems asmenim ir grupėm) po Ameriką ir į užsienį —

LĖKTUVU - LAIVU - TRAUKINIŲ - AUTOBUSU

Taip pat sutvarkome viešbučių rezervacijas, ir užsakome mašinas nuomavimui.

Dėl informacijų ir rezervacijų, skambinkite ar rašykite:

11745 Southwest Highway
Palos Heights, Illinois 60463

Vida Kriaučiūnaitė-Jonušienė
Savininkė

Tel. 312-448-7420
312-785-9393

Knyga, kuri kalba apie lietuvių tautos naikinimą...

(Atkelta iš 1 psl.) agentų. Čia kalbėtojas atkreipė ypatingą klausytojų dėmesį į knygos 10 puslapyje atspausdintą vieną iš gėdingiausių dokumentų, kuriame tuometinis "Vidaus reikalų ministeris" M. Gedvila kreipėsi į "prezidentą" Paleckį su prašymu gauti jo "sutikimą", kad mūsų ministrai, A. Merkys ir Urbšys, būtų su šeimomis apgyvendinti Sovietų Sąjungoje, kaip "pavojingi Lietuvos valstybei" asmenys. "Tvirtinu ir sutinku", pasirašė Paleckis. Šis raštas buvo pasirašytas 1940 metų liepos 16 dieną, kada dar net ir pagal sovietijos įstatymus Lietuva buvo nepriklausoma valstybė nes "savanoriško prijungimo" komedija buvo atlikta tik rugpiūčio mėnesį...

Kalbėtojas ne be pagrindo tvirtino, kad deportacijoms ir masiniams areštams buvo ruošiamasi ir planuojama dar prieš okupaciją ir buvę suplanuota iš Lietuvos išgabenti 700 000 žmonių. Pirmosios okupacijos metu pavykusi tik maža dalis to plano, tačiau, neturint jokios galimybės patikrinti oficialiai statistiką, tenka spėlioti, kad buvę išvežta 10% gyventojų. Jų tarpe buvo ir Vasario 16-osios akto signatarai buvęs prez. A. Stulginskis, Lietuvos atstovas Paryžiuje Petras Klimas, eilė buvusių ministrų, dvasiškių, mokytojų ir kitų inteligentijos atstovų. Tai niekam nenusikalte žmonės, tačiau vienu ar kitu būdu turėję įtakos į savo tautą. Sovietai nutarę tautos naikinimą pradėti nuo vadų, kad be jų pakrikusi pilkoji masė paklustų okupanto sistemai.

Čia kalbėtojas sustojo ties paskutiniais įvykiais dabar Lenkijoje, palyginamas Katalikų Bažnyčios padėtį Lenkijoje ir Lietuvoje. Jei Lenkijoje Bažnyčia turi didelę laisvę ir įtaką, tai Lietuvos dvasiškių turinti "užsičiaupti", kad galėtų iš viso egzistuoti. Tautos genocidas vykdomas ir

šiandieną, tik gal kitokiais metodais. Jei sukilimai Vengrijoje ir Čekoslovakijoje buvo malšinami tankais, tai panašūs metodai taikomi ir Lenkijai. Tačiau nei Lenkijoje, nei kituose kraštuose tokių žiaurumų nebuvo, kaip Lietuvoje.

Liūdną, bet įdomų faktą iškėlė kalbėtojas apie vaikus, kuriuos rusai užaugino savo sistemoje, atėmę juos iš tremtinių šeimų ir užauginę "janičarais" (vardas kilęs iš Turkijos, kurioje buvo specialiai auginama asmeniškai sultono gvardija). Tai vaikai auginami gerose sąlygose, indoktrinuojami sistemai fanatiškai tarnauti, juos nukreipiant prieš jų pačių tautos žmones. Tokie būsimieji "janičarai" yra labai gerai maitinami, kad net atliekamą maistą slapta pardavinėja apylinkės gyventojams. Tai esanti dviguba persekiojamos ir naikintos tautos tragedija: išplėstas vaikas iš savo tautos ir užaugintas savo tautai naikinti. Tokiu tipingu "janičaru" esąs ir dabartinis Lenkijos generolas Jeruzelskis, apsūpęs save tos pačios rūšies generolais.

Stumiant vokiečius iš Lie-

Gen. kons. A. Simutis pasirašo knygą A. Miškinienėi.
J. Garlos nuotr.

Pietų metu V. Nasvytytė (dešinėje) pristatė visuomenei gen. konsulą A. Simutį, paprašydama supažindinti su konsulų darbu.
J. Garlos nuotr.

Iš knygos "Lietuviai Sibire" ištraukas skaito: Virginija Juodišūtė, Ramunė Čapienė ir Dalytė Miškinytė.
J. Garlos nuotr.

tuvos, 1944 metais prasidėjo antroji raudonoji okupacija ir tolimesnis, dar žiauresnis mūsų tautos genocidas. Visi tie niekšiški darbai yra laikomi didžiausioje paslapyje ir bet gokią statistiką esanti neįmanoma. Tada Lietuvoje didžiausią valią turėjo Michail Suslovas, sadistiškiausias ir nuožniausias Stalino kartos žudikas, prieš savaitę iškilingai palaidotas Maskvoje. Mūsų istorijos lapus krauju nurašęs Muravjovas, Kražių "korikas", buvęs švelnus palyginant su Suslovu kurio "darbų" bazė buvo Panevėžys.

"Toji knyga kalba apie mūsų tautos genocidą. Ją reikia gerbti ir vertinti",

baigdamas kalbėjo Anicetas Simutis linkėdamas knygai daugelio laidų. "Mūsų tautos kančios šaukiasi pasaulio dėmesio". Jo manymu, tą knygą reikia išleisti anglų kalba ir sudaryti knygos gale visų minimų pavardžių rodyklę. "Sovietiškas genocidas — tai mūsų tautos tragedija kurios neturime niekada užmiršti", savo kalbą baigė prelegentas.

Po programos kalbėtoją apsupo svečiai prašydami autografų ir įrašų į knygą.

Knygos pristatymas baigėsi pokalbiais prie gražiai ir skoningai paruošto užkandžio ir saldumynų stalo ir kavutės.

Grįžus į namus vartau sunkią, baltai juodą knygą, ir bijau iš jos raidžių trykštančios tragedijos. Iš kiekvieno sakinio veržiasi neįtikėtino žmogaus žiaurumo žmogui įrodymai. Kodėl per tiek civilizacijos šimtmečių žmogus nepakilo savo dvasia aukščiau plėšraus džunglių žvėries, kuris medžioja vien alkio ir kovos už būvį instinkto verčiamas?

• APDRAUDOS reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į Z. Obelenį, tel. 531-2211.

Po knygos pristatymo, prie stalų besivaikšindami, svečiai nenoriai skirstėsi, dalindamiesi išpūdžiais su gen. kons. A. Simučiu.
J. Garlos nuotr.

MATAS & TURNER REALTY

501 E. 185 St. Euclid, Oh. 44119

(216) 486-2530

RITA MATAS - G.R.I.-BROKER

Certified Appraiser

DETROITO LIETUVIAI

Antanas Grinius

ŠAULIŲ SUSIRINKIMAI

St. Butkaus šaulių kuopos metinis susirinkimas įvyko sausio 24 d. švento Antano parapijos mokykloje. Kuopos pirmininkas Vincas Tamošiūnas susirinkimui pravedė pakvietę: pirmininku — Romą Macionį ir sekretoriumi — Joną Bartkų. Valdybos pranešimus padarė: pirmininkas V. Tamošiūnas sekretorius Petras Želvys, išdininkas Matas Baukys, kuopos kapelionas kun. A. Babonas, kultūros vadovė S. Kaunelienė, kuopos vėliavnešys A. Lukas ir garbės teismo pirmininkas M. Šnapštys. Revizijos komisijos aktą perskaitė Juozas Leščinskas. Vasario 16 gimnazijos būrelių 55-56 vardu Kazimieras Sragauskas. Jis surinko ir Vasario gimnazijai per Balfą pasiuntė 685 dol.

Foto nuotraukų konkurso reikalų kalbėjo komisijos pirmininkas A. Norus.

Nutarta: rugpjūčio 22 d. Adolfo ir Sofijos Vasiulių sodyboje surengti kuopos išvyką-gegužinę. Paskirta aukų: Vlikui 500 dol. Altui 500 dol. Lietuvos atstovybės namų remontui 1,000 dol., laikraščiai Kariui 300 dol. ir Pilėnų stovyklos reikalams 300 dol.

I šaulių visuotinę suvažiavimą, Chicagoje atstovais išrinkti: kun. Alfonsas Babonas Petras Januška, Lidiya Mingėlienė, Antanas Norus, Antanas Radzevičius, Jonas Šostakas ir Vincas Tamošiūnas.

Švyturio jūrų šaulių kuopos metinis susirinkimas įvyko sausio 24 d. šv. Antono parapijos kavinėje. Atidarė kuopos pirmininkas Bronius Valiukėnas ir susirinkimui pravedė pakvietę: Albertą Misiūną — pirmininku ir Antaną Vaitėną — sekretoriumi. Pranešimus padarė: kuopos pirmininkas Bronius Valiukėnas, vicepirmininkas Mykolas Abarius, išdininkas Vincas Rinkevičius, spaudos ir informacijos vadovas Antanas Sukauskas, ūkio vadovas Juozas Kinčius ir moterų sekcijos vadovė Angelė Bukšnienė. Revizijos komisijos aktą perskaitė Albertas Misiūnas. Svarstant prisiųstą statuto pakeitimo projektą prieita nuomonės, kad šaulių Sąjungos Garbės Teismą panaikinti nereikia. Reikia tik, kad statute būtų aiškiai apibrėžtos šaulių Sąjungos organų kompetencijos. To pavesta laikytis ir vykstantiems į suvažiavimą kuopos atstovams. Atstovais į šaulių suvažiavimą vyksta: Bronius Valiukėnas Mykolas Abarius, Vincas Rinkevičius, Antanas Sukauskas, Liudas Selenis, Albertas Misiūnas,

Juozas Kinčius, Jonas Simpukas ir Cicilija Balsienė.

Nutarta esanti Pilėnuose namų-svetainę prailginti ir joje įrengti virtuvę. Liepos 4 d. Pilėnų stovykloje surengti švyturio kuopos 15 metų sukakties paminėjimą, jūros dieną ir Kultūrinį savaitgalį.

UŽGAVENIŲ BLYNŲ BALIUS

Vasario 20 d. Dievo Apaizdos parapijos Kultūros centre Detroito ateitininkai rengia užgavėnių blynų balių. Programą atliks parapijos jaunimo choras vadovaujama muz. R. Kaspučio. Šokiams gros R. Kaspučio orkestras "Romantika". Vietos užsakomos pas Vitą Neverauskienę telef. 268-7312. Visi laukiami ir kviečiami.

PHILADELPHIA

VĖL ŠVĖSIME VASARO 16-TĄ

Prisiartinus vasariui, vargu surasti didesnį lietuvių telkinį, kuris nepaminėtų didžiosios, džiaugsmo ir lūdesiu persunktos, mūsų tautinės šventės. Ją apvaikščios ir Philadelphiajos kolonija. Parengiamieji darbai jau atlikti.

Minėjimas įvyks sekmdienį, vasario 21 d. Bus pradėta iškilmingomis pamaldomis šv. Andriejaus bažnyčioje. Organizacijos prašomos dalyvauti su vėliavomis, o moterys — su tautiniais drabužiais.

Akademija įvyks 2 val. p. p. Lietuvių namuose, 2715 E. Allegheny Ave. Pagrindiniu kalbėtoju yra pakviestas dr. Antanas Butkus, JAV LB Socialinių reikalų tarybos pirm. Angliškai žodį tars Steven Rechl, CBS agentūros pareigūnas, daug dėmesio parodęs sukančiant S. Kudirkos filmą. Invokaciją sukalbės kun. Bernardas Šimkus, šv. Jurgio parapijos klebonas. Meninėje programoje dalyvaus "Vilties" choras, "Vakarinės" bei "Aušrinės" tautinių šokių grupės ir lituanistinės V. Krėvės mokyklos mokiniai.

Mišios už žuvusius dėl Lietuvos laisvės kitose bažnyčiose bus atnašaujamos vasario 14 d.: šv. Jurgio 9 val., o šv. Kazimiero 10:30. Rengėjai, Philadelphiajos ir Piet. New Jersey LB apylinkės, prašo visose suminėtose vietose gausiai dalyvauti ir Lietuvos laisvinimo bei lietuvių išlaikymo darbu paremti galimai didesne auka. Paliekama laisvo apsisprendimo teisė — aukoti tam veiksmui (LB-nei, Altui, Vlikui), kuris, dalyvavimo manymu, yra

daugiausia pasidarbavęs tautiniuose reikaluose.

Minėjimo išvakarėse, šeštadienį, 7 val. vak. Lietuvių namuose, kultūros centro patalpose, dr. A. Butkus padarys pranešimą socialiniais reikalais. Bus nagrinėjami būdai kaip padėti senyvo amžiaus lietuviams.

Vasario 14 per radijo stotį WFLM FM banga 95.7 6:30 val. vak. bus perduodama lietuviška muzika su komentarais. Vasario 20 2:15-3:15 val. p. p. Bendruomenės balso programos

metu per radijo stotį WTEL AM banga 860 angliškai kalbantieji bus supažindinti su lietuviams opiais reikalais.

• Sausio 20, sulaukęs 69 m., Villa St. Joseph, Darby, Pa., mirė kun. Saliamonas Mažeika. Palaidotas šv. Kryžiaus kapinėse, Philadelphiaje. Paliko dvi seseris: vienuolę Anunciata ir chemikę Teresę. Kun. Mažeika buvo kilęs iš Philadelphiajos. Jo motina labai daug padėjo po paskutinio karo atvyku-

siems lietuviams.

• Kultūrinė vakaronė dėl blogo oro iš sausio 23 perkelta į kovo 6. Ji įvyks Lietuvių namuose kultūros centro patalpose, 7 val. vak. Paskaitą muzikine tema — Lietuviai plačiuose plokštelių vandenyse — skaitys Vytautas Strolia.

• Kun. Jurgiui Degučui, šv. Andriejaus parapijos blebonui, sausio 21 buvo padaryta sunki operacija. Ligonis pamažu tiprėja Holly Redeemer ligoninėje. (bv)

amber studios, inc.

505 East 185 Street;
Euclid, Ohio 44119
Tel. 531-3500

Foto ir paveikslų įrėmavimas. Originalūs paveikslai, grafika, drožiniai, gintaras, keramika ir... Gauta nauji grafikos darbai iš Vytauto Igno ir Giedrės Žumbakienės bei kitų menininkų.

Galerija atidaryta pirmadieniais ir penktadieniais nuo 12 iki 6 val. vak., antradieniais, ketvirtadieniais nuo 12 iki 9 val. vak. ir šeštadieniais nuo 10 iki 6 val. vak. Uždaryta trečiadieniais.

Rimas Laniauskas, prezidentas
Antanas Kalvaitis, viceprezidentas

Superior Savings
ASSOCIATION

**MOKAME AUKŠČIAUSIUS NUOŠIMČIUS UŽ
SANTAUPŲ INDĖLIUS**

Kiekviena santaupų sąskaita apdrausta iki
\$ 100,000.00

**NAUJAS PATARNAVIMAS
ATIDARYKITE SUPERIOR SAVINGS
ČEKIŲ SĄSKAITĄ**

Operacijos atliekamos be jokio mokesčio

Už įnašus mokame 5¼% palūkanų

**PASKOLOS NAMAM IR STATYBAI
ATLIKITE VISAS FINANSINES OPERACIJAS**

Superior Savings

Pagrindinis skyrius

798 East 185th Street, Cleveland, Ohio

Telefonas: 481-3008

DARBO VALANDOS:

Kasdien nuo 9:30 iki 4:00, penktadieniais 9:30 iki 6:00,
šeštadieniais 9:30 iki 2:30, pirmadieniais uždaryta.

CLEVELANDE IR APYLINKĖJE

VASARIO 16 MINĖJIME KALBĖS DU KONGREMANAI

JAV kongresmanas iš Georgijos valstijos Larry McDonald ir Ohio valstijos John M. Ashbrook kalbės š. m. vasario 14 d. 4 val. p. p. įvykstančiam minėjime DMNP parapijos auditorijoje. Lietuvių kalbėtojas bus kun. dr. J. Prunskis.

Lietuvių visuomenė kviečiama, nepraleisti progos, išgirsti šių politikų kalbas.

Rengėjai prašo publikos nesivėluoti ir dėl tvarkos palaikymo salėje pirmutinės dvi eiles kėdžių neužimti, nes vietos yra rezervuotos kalbėtojams ir jų palydovams, vietos valdžios ir tautybių atstovams, dviasikiams bei kitiems kviesiems svečiams.

ALTo Clevelando Skyriaus Valdyba

• Anicetas Simutis, Lietuvos gen. konsulas New Yorke, atvykęs į Clevelande vyr. skaučių ruošiamą knygos "Lietuviai Sibire" pristatymą, trumpam buvo sustojęs Dirvoje ir susipažino su laikraščio paruošimo darbu.

SKAMBINS GRAŽINOS BACEVICIUTĖS KŪRINI

Ateinantį sekmadienį, vasario 7 d. 8 v.v., Cleveland State Universiteto auditorijoje įvyks koncertas, kurio programą atliks pianistas Andrius Kuprevičius ir žinoma Olandijos dainininkė mezzo sopranas Anne Haenen.

Programoje, tarp įvairių pasaulinio garso kompozitorių kūrinių, pianistas A. Kuprevičius atliks Gražinos Bacevičiūtės - Lenkijoje gyvenusios ir žymią vietą lenkų kompozitorių tarpe užėmusios, mūsų komp. Vytauto Bacevičiaus sesers - siuita fortepijonui.

PILĖNŲ TUNTO SKAUTŲ TĖVŲ KOMITETAS MALONIAI Kviečia VISUS Į TRADICINĮ UŽGAVĖNIŲ BLYNŲ BALIŲ

1982 m. vasario 20 d., šeštadienį, 7 Val. vakare
CLEVELANDO LIETUVIŲ NAMUOSE,
877 EAST 185TH STREET.

LINKSMA / SKAUTIŠKA PROGRAMA, ŠILTA VAKARIENĖ IR KITOKI UŽGAVĖNIŲ VALGIAI SU ŠAMPANU.

SOKIAMS GROS GERAS ORKESTRAS.

PELNAS SKIRIAMAS SKAUTŲ VASAROS STOVYKLAI.

Įėjimas asmeniui \$12.50, jaunimui \$7.00. Bilietus platina ir stalus rezervuoja ponia Marytė Puškorienė, telef. 486-8613.

torių tarpe užėmusios, mūsų komp. Vytauto Bacevičiaus sesers - siuita fortepijonui.

Visi maloniai kviečiami atsilankyti.

PRISIMENANT A. A. VACLOVĄ STEPONAVIČIŲ

Vaclovas Steponavičius, ilgametis Balfo Clevelando skyriaus pirmininkas mirė 1981 m. spalio 22 d.

Velionis gimė 1902 m. birželio 8 d. Kėdainiuose, vyriausias iš 6 brolių ir 2 dukterų ūkininkų šeimos. Mokslus ėjo Kėdainiuose ir Kaune. Lietuvoje jis buvo vienas iš pirmųjų "Pienocentro" tarnautojų. Jis — vienas iš pirmųjų Lietuvos pieninių statytojų. Jis įstojo dirbti į ką tik besikūriantį "Pienocentrą" ir išbuvo iki 1944 m. t. y. iki bėgimo, okupuojant Lietuvą rusams. Jis tarnybą pradėjo mašinų techniku, vėliau inžinierium ir pagaliau Pienocentro ūkio vedėju su rezdencija Pienocentro Rūmuose Kaune.

1938 m. Kaune jis vedė Janiną Grudzinskaitę. 1949 m. atvyko į JAV ir nuo 1951 m. gyveno su kitais broliais Clevelande, Ohio, dirbdamas National Tool Co. prie-

cizinių mašinų inspektorium. 1967 m. išėjo į pensiją. Paliko vienintelę dukterį Vidą (Mrs. Bossinas) su vyru, 3 vaikaičius, 5 brolius ir 1 seseris.

Nuo 1930 m. mirus gausios Steponavičių šeimos tėvui, ir motinai likus su dar keliais mažais vaikais, Vaclovas užėmė tėvo vietą ir ilgus metus jis praktiškai padėjo šeimos nariams eiti mokslus už ką jo broliai ir seserys labai dėkingi. Vaclovas Steponavičius iš prigimties buvo linkęs į techniką ir matematiką. Jis buvo ramaus būdo ir labai nuoseklus.

Visuomeniniame gyvenime darbavosi Raud. Kryžiuje, Balfe ir Pensininkų Klube. Paskutinius 10 metų buvo Balfo Clevelando skyriaus pirmininku.

Prieš mirdamas palikimu paskyrė aukas: Balfui, Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos bažnyčiai, paliko Fondą mišioms už jo sielą, laikraščiui Dirva ir krikšto dukrai Kanadoje. (Stp)

• A. A. Vaclovo Steponavičiaus pildant paskutinę valią, brolis E. Stepas-Steponavičius, atsiuntė Dirvai auką 50 dol. Ačiū.

CLEVELANDO PARENGIMAI

• VASARIO 13 D., šeštadienį, 6:30 v. v. — Lietuvos laisvės vigilija Dievo Motinos šventovėje. Rengia Dievo Motinos parapija.

• VASARIO 14 D. 4 v. p. p. Vasario 16-tosios minėjimas DMNP parapijos auditorijoje. Rengia ALT Clevelando skyrius.

• VASARIO 20 D., šeštadienį, Pilėnų tunto Blynų balius Lietuvių Namuose.

• VASARIO 21 D. Filmo "Prezidentas Antanas Smetona" demonstravimas ir Vasario 16 minėjimas Lietuvių Namuose. Rengia ALT S-gos Clevelando skyrius.

• VASARIO 28 D. Argentinos solistų koncertas Dievo Motinos parapijos auditorijoje. Rengia LB Clevelando apyl. valdyba.

• KOVO 13 D., 7 v. v. — pianisto Antano Smetonos rečitalis. Rengia Dievo Motinos parapija.

• KOVO 14 D. 12 val. Lithuanian Village Inc. akcininkų ir Lietuvių klubo narių metinis susirinkimas.

• KOVO 20-21 D. D. Draugo romano premijos įteikimas ir koncertas DMNP parapijos salėje.

• KOVO 28 D. Kaziuko mugė.

• BALANDŽIO 3 D. — Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos 25 metų sukakties minėjimas-koncertas.

• BALANDŽIO 4 D. LB Clevelando apyl. susirinkimas.

• 1982 M. BALANDŽIO 17 D. Dirvai paremti Pavasarinis balius Lietuvių Namuose.

• BALANDŽIO 24-25 — Religinės šalpos savaitgalis Dievo Motinos parapijoje.

• BALANDŽIO 25 D. Balfo metinis susirinkimas DMNP parapijos mažojoje salėje.

• BALANDŽIO 25 D. šv. Kazimiero lit. mokyklos mokinių pirmoji komunija.

• GEGUŽĖS 2 D., sekmadienį, 3 val. p. p. Grandinėlės koncertas CCC Main Campus teatre.

• GEGUŽĖS 8 ir 9 D. D. Šiaurės Amerikos Lietuvių sporto žaidynės. Rengia Žaibas.

• GEGUŽĖS 9 D. Partizano motinos minėjimas D. M. N. P. parapijos salėje. Rengia Birutietės.

• GEGUŽĖS 15-16 D. D. vakaronė visuomenei. Rengia Vyr. Skaučių Židinys.

• GEGUŽĖS 22-23 D. Lietuvių Rašytojų S-gos suvažiavimas Clevelande. Rengia Lietuvių Rašytojų Sąjungą.

• BIRŽELIO 5 D. Kar. A. Juozapavičiaus šaulių kuopos parengimas.

• BIRŽELIO 6 D. — Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos mokslo metų pabaigtuvės.

• LIEPOS 25 D. Žalgirio šaulių kuopos gegužinė.

• RUGSĖJO 18 D. Abiturientų balius, Lietuvių Namuose. Rengia LB Ohio Apygarda.

• SPALIO 2 D. Pabaltiečių vakaras. Ruošia Amerikos Lietuvių Taryba, Latvių Sąjunga ir Estų Taryba.

• SPALIO 24 D., 4 val. po piet — Atstatyto Laisvės paminklo šventinimas ir simfoninis koncertas su Clevelando Filharmonijos orkestru. Rengia Dievo Motinos parapija.

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

• PERKANT IR PARODANT NAMUS prašome kreiptis į ČIPKUS REALTY, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

• PATRIA prekybos namuose, 794 E. 185 Street, Clevelande, yra didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų maisto produktų, įvairių skanumynų, lietuviškos juodos duonos, o dovanų skyriuje yra gintaro, plokštelių, audinių, knygų ir lietuviškų sveikinimo kortelių. Prašome atsilankyti. Telefonas 531-6720.

• OHIO AUTO BODY, savininkas Jonas Švarcas, 35571 Vine St., Eastlake, Ohio 44094, sąžiningai ir gražiai atlieka visus automobilių taisymo darbus. Iš nelaimės vietos pašaukius, automobilį atitepmia į savo dirbtuves ir greitai pataiso. Skambinkite tel. (216) 942-8038 ir viskas bus sutvarkyta.

Grandinėlės ansamblis pakartos Kent universiteto televizijos filmui paruoštą programą specialiame koncerte DMNP parapijos auditorijoje, vasario 7 d., 4 val. p. p.

Clevelando visuomenė kviečiama atsilankyti ir paremti Grandinėlės jaunimo darbą. Prie įėjimo auka \$4.00, pensininkams \$3.00, moksleiviams \$2.00. J. Garlos nuotr.

JAKUBS AND SON Laidojimo Įstaiga

Della E., William J. Sr.,
William J. Jakubs Jr. ir
Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street, Cleveland, Ohio 44119

Tel. (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama teikianti jaukią atmosferą liūdesio valandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

DIRVA

SLA NARIŲ ŽINIAI

Dėl laiko stokos, negalėdamas aktyviai dalyvauti S.L.A. Pildomosios Tarybos veikloje, vyriausio S.L.A. sveikatos kvotėto pareigoms ateinančiuose rinkimuose nekandiduoju.

Danielius Degėsys
S.L.A. Vyr. Sveikatos Kvotėjas

• **Eugenijaus Kriaučeliūno vardo jaunimo premijai** paskirti už 1981 metus jūry komisiją sudaro: kun. A. Saulaitis, S. J. — PLB atstovas, Gintaras Aukštuolis — Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos pirmininkas, Virgus Volertas — Amerikos lietuvių jaunimo sąjungos pirmininkas ir Vida Jonušienė ir Jolita Kriaučeliūnaitė — Kriaučeliūnų šeimos atstovės.

Jūry komisijos posėdis įvyks š. m. vasario 6 d.

• **LB Cape Cod apylinkės valdyba** (pirm. Vl. Židžiūnas ir ižd. Ir. Jansonienė), įvertindama Dirvos pastangas lietuviybės išlaikyme ir supratimą LB darbų, atsiuntė auką Dirvai 25 dol. Ačiū.

• **Solistė Aldona Stempužienė - švedienė** intensyviai ruošiasi įdainuoti į juostas lietuvių kompozitorių dainas, kurioms žodžiai sukurti lietuvių poetų.

Turi medžiagos dviem plokštelėm, kurias planuoja išleisti.

• **Ona Ivaškienė**, gyv. Bostone atnaujindama prenumeratą pridėjo auką 23 dol. Ačiū.

• **Viktoras Sutkus**, gyv. Vak. Vokietijoje, papildė savo įnašą Vilties draugijoje, atsiųsdamas 100 dol. ir tuo paremdamas Dirvos leidimą. Šiuo metu jo įnašas Viltyje yra 542 dol. Ačiū.

INŽ. KLEMENSAS ČEPUTIS 80 METŲ

Šiais metais sausio 30 d. inž. Klemensui Čepučiui suėjo 80 metų. Čepučių šeimoje buvo daug diskusijų kaip geriausiai suteikti jam pagarbą ir pasitenkinimą švenčiant 80 metų sukaktį. Mes, jo vaikai, iš pradžių norėjom suruošti gausų subūvimą. Tačiau žinodami tėvo charakterį — jo pagarbai subūvimas nebūtų jam asmeniškai labai prasmingas. Žinojom ir įvertinom jo didelę meilę Lietuvai, jo nuolatinės pastangas padėti tautai vedančiai sunkią išlikimo kovą.

Jis dažnai sakydavo, kad mūsų tėvai apleisdami tėvynę tapo įpareigoti kovojančiai tautai. Jis nuolat ragino jaunąją generaciją įsisamontinti kad visi esame įpareigoti stiprinti ir plėsti Tautos Fondą, kuris remia plačią ir šakotą VLIKo veiklą.

Norėdami kad tėvelis matytų artimųjų įvertinimą ir supratimą jo didžiausiam rūpesčiui ir norui tėvynei padėti, ir kad liktų mūsų tėvo vardas laisvai Lietuvai žinomas, jo 80 metų amžiau sukakties proga, mes jo vaikai siunčiame \$1,000 Tautos Fondo Laisvės Iždą papildyti.

Kai ateina proga švesti kokią nors didelę šeimos sukaktį, norėtumėm raginti jaunąją kartą panašiu būdu įamžinti savo artimuosius dar gyviems esant į Lietuvos Laisvės Iždą. Tuo sumažinsim savo tėvų skolą tėvynei.

Dr. Rūta Čeputytė-Taaffe
K. Gėlius Čeputis

• **L. Puskepalaitienė**, gyv. Dearborn, Mich., atnaujindama Dirvos prenumeratą, pridėjo auką 25 dol. Ačiū.

CHICAGO

VASARIO 16 MINĖJIMAS

Chicagos Lietuvių Tarybos Lietuvos nepriklausomybės Vasario 16-sios minėjimas įvyks šia tvarka:

Seštadienį, vasario 13 d. 12 val. žuvusiųjų pagerbimas Jaunimo Centro sodelyje.

Sekmadienį, vasario 14 d. 10:30 val. pamaldos š. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje. Šv. Mišias atnaušauja ir pamokslą sako vysk. Vincentas Brizgys. Gieda parapijos choras, diriguojamas A. Lino. Vargonais groja A. Eitutytė. Solistai M. Momkienė, A. Giedraitienė ir V. Momkus.

10 val. pamaldos Lietuvių Ev. Liut. Tėviškės parapijos bažnyčioje. Pamaldas laiko kun. A. Trakis taip pat pamaldos Lietuvių Ev. Ref. bažnyčioje. Jas laiko kun. St. Neimanas. 11 val. pamaldos Sionų Lietuvių Ev. Liut. bažnyčioje. Jas laiko kun. J. Juozapaitis.

Akademine dalis 2 val. p.

p. Marijos Aukšt. Mokyklos auditorijoje. Kalbėtojai gen. kons. J. Daužvardienė, kongresmanas Martin A. Russo ir inž. Jonas Jurkūnas. Meninė dalis: muzikinis montažas "Tėvų šalis", paruoštas muz. A. Jurgučio pagal V. Jankutės tekstą. Išpildo Lietuvių Meno Ansamblys Dainava, solistai A. Giedraitienė ir A. Brazis, B. Pakšto ragelių trio su kanklėmis, rašyt. V. Jankutė ir režis. V. Aleknienė.

Lietuvių visuomenė kviečiama minėjime gausiai dalyvauti. Organizacijos pamaldose ir minėjime dalyvauja su vėliavomis.

Chicagos Lietuvių Taryba

• **Žurn. Vytautas Kasniūnas** bus pagrindiniu kalbėtoju ALT Cicero ruošiamame Vasario 16 dienos minėjime, kuris įvyks vasario 7 d., tuoj po 10:30 val. šv. Mišių šv. Antano parapijos salėje.

KOLORADO LIETUVIAI

• **LB Colorado naujoji apylinkės valdyba** pareigomis pasiskirstė sekančiai: pirm. Irena Urbonienė (845 Cove Way, Denver, Col. 80209, tel. 744-3076), vicepirmininkai Arvydas Jarašius ir Stasys Mickus, ižd. Laima Predkelienė ir sekr. Bronius Masiokas.

• **Vasario 16 dienos minėjimas Denveryje** įvyks vasario 28 d., 2 val. popiet, Applewood Country Club patalpose, 14001 W. 38th, Golden, Colorado. Įėjimas ir pietūs: \$7.50 — suaugusiems, \$5.00 — studentams. Programoje pasirodys RŪTOS šokėjai su šokiais ir dainomis, o lietuviškosios mokyklos mokiniai — padėklamuos eilėraščių.

Bilietus prašome užsisakyti ne vėliau vasario 23 d., kreipiantis į pirmininkę Ireną Urbonienę (744-3076) arba į inž. Stasį Mickų (442-7971).

• **RŪTA pakviesta į Omaha.** Vasario 23 d. RŪTOS šokėjai vyks į Omahą kur jie dalyvaus Omahos Lietuvos Nepriklausomybės sukakties minėjime vasario 14 dieną.

Tai maloni išvyka mūsų šokėjams. Kviečiami prisidėti ir kiti lietuviai. Vykstama automobiliais.

• **Pavasario pobūvis** įvyks kovo 20 d., 8 val. vakare, Denverio "Women's Club", 940 Lincoln, Denver. Įėjimas \$5.00, įskaitant užkandžius.

Bilietus platina RŪTOS šokėjai arba juos galima užsisakyti skambinant Arvydui Jarašiui (427-3394) arba Algiui Liepui (722-1495). Bilietų bus galima gauti ir per Lietuvos Nepriklausomybės minėjimą, vasario 28 d. Pavasario pobūvis skiriamas RŪTAI paremti.

P. AMERIKA

RAMUTĖ KEMEŽAITĖ LANKO P. AMERIKA

Ramutė Kemežaitė, Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos (PLJS) valdybos narė, Sąjungos siunčiama, sausio 15 d. atskrido į Pietų Ameriką 5 savaitėm dirbti su tenyškčiu lietuvių jaunimu, talkinant jų veiklai, rengiantis V-tam Pasaulio lietuvių jaunimo kongresui, kuris įvyks 1983 m. JAV ir Kanadoje.

Ramutė Kemežaitė atskrido į Sao Paulo, kur vyko Pietų Amerikos lietuvių jaunimo suvažiavimas sausio 22-24 d. ir stovykla sausio 25-31 d. Lituanikos stovyklavietėje.

Ramutė aplankys lietuvių jaunimą Sao Paulo, Montevideo, Urugvajuje ir Buenos Aires, Argentinoje. Ji visur ten jaunimui nuves vėliausias kongresines informacijas, pamokys liaudies dainų, praves pokalbius, vadovaus stovykloje, gal net praves jaunimo vadovų kursą.

Ramutė Kemežaitė Chicagoje apsigyveno tik prieš pusantų metų. Šalia pareigų PLJS centro valdyboje, ji dar yra Kernavės tunto patyrusių skaučių draugininkė. Gimus ir užaugus Amerikos rytiniam pakrašty Waterbury, Connecticut. Nuo pat pirmų savo jaunystės dienų Ramutė gyvai reiškėsi Lietuvių Bendruomenės veikloje. O jau būdama studentė, Ramutė įsijungė į Waterburio Lietuvių Bendruomenės valdybą, eidama ten vicepirmininkės pareigas jaunimo reikalsams. Dalyvavo VI-toje Tautinėje lietuvių skautų stovykloje Australijoje 1977 m. ir IV-tame Pasaulio lietuvių jaunimo kongrese Europoje 1979 m. Baigusi universitetines studijas ir įsigijus gailastingos sėters profesiją, persikėlė į Chicago. Šiuo metu ji dirba University of Illinois ligoninėje, Recovery Room. Pietų Amerikos lietuvių jaunimas nekantriai laukė jos atvykimo.

OPPORTUNITY FOR JOURNEYMEN or SKILLED HELP
COLD HEADER OPERATORS 3/16:
SACMA HEADERS, SET UP MEN
and
THREAD ROLLERS, 0-500
HORTFORD ROLLERS
Steady work, 50 hour work week,
benefits.
Apply call or write to: President
WHITESELL MANUFACTURING INC.
Avalon Avenue, P. O. Box 2571
Muscle Shoals, Alabama 35660
(5-9)

IMMEDIATE OPENINGS FOR JOURNEYMEN ALL AROUND MACHINISTS

5 years minimum experience.
1st & 2nd Shifts.

Paid holidays vacations, medical and hospital benefits.

Apply call or send resume

J. & E. SUPPLY CO.
419 S. E. 79
Oklahoma City, Ok. 73144

Buvusiam Korp! Neo-Lithuania pirminkui, filisteriui

POVILUI ALIŠAUSKUI

mirus, jo brolių ZIGMĄ, gimines ir artimuosius nuoširdžiai užjaučia ir kartu liūdi

Korp! Neo-Lithuania
Clevelande

P A D Ė K A

A. A. VACLOVAS STEPONAVIČIUS

Mirė 1981 m. spalio 22 d. Palaidotas spalio 26 d. Visų Sielų kapinėse. Cleveland (Chardon), Ohio.

Negalėdami kiekvienam asmeniškai išreikšti mūsų gilią padėką, esame dėkingi visiems aukojusiems Šv. Mišias, maldas, gėles, aukas Skautijos Fondui ir aukas sulig šeimos pageidavimu, kurios buvo persiųstos American Cancer Society.

Dėkojam atsilankusiems į koplyčią, dalyvavusiems pamaldose, palydėjusiems į amžino poilsio vietą ir visiems, kurie pareiškė mums užuojautą asmeniškai, laiškais ir spaudoje.

Nuoširdžiai dėkojame: Dr. D. Degėsiui už rūpestingą globą paskutinėm valandom, klebonui G. Kijauskui, kun. J. Kidykiui, kun. A. Goldikovskui ir kun. K. Žemaičiui, Čiurlionio ansamblio vadovui maestro A. Mikulskiui ir chorui už giedojimą koplyčioje atsisveikinant.

Dėkojame atsisveikinimo žodį tarusiems: LB atstovui V. Mariūnui, Balfo atstovui A. Styrui, pensininkų atst. LB pirm. J. Malskiui, ALTo atst. A. Mackuvienei, Balfo dir. O. Jokūbaitienei ir Čiurlionio ansamblio pirm. V. Plečkaičiui.

Dėkojame solistei N. Braziulienei už jautrų giedojimą ir Čiurlionio kanklininkėm Julijai Gelažytei ir Kristinai Kampe su vadove O. Mikulskiene už giesmes pamaldų metų bažnyčioje. Dėkojame karstnešiams.

Esame giliai dėkingi, giminėms, draugams ir kaimynams už visokeriopą paramą skausmo ir liūdesio dienose.

Nuliūdę:

DUKTĖ VIDA BOSSINAS,
ŽENTAS, VAIKAIČIAI,
SESERYS IR BROLIAI
STEPONAVIČIAI